

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmintelen levelek
 csak ismert kezektől fo-
 gadhatnak el.
 Kéziratot nem adhatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyitásban minden gar-
 mondor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetésekéül:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 50 kr.
 Kiemelt díszbetűk a kör-
 zettel ellátott hirdetésekéül
 nyolcszoros mérték szerint
 minden 1 centiméter
 után 8 kr számítottak.
 Állandó hirdetésekéül
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

Zemplénavármegye alispánjától.

A vármegye közönségének.

Az 1889. évi szept. hó 23 án tartott állandó választmány által az 1890. évi törvényhatósági költségvetés letárgyaltatván, ennek határozatából az, az 1886. évi XXI. törv. cikk értelmében a törvényhatóság főpénztárában 15 napra közszemlére kihelyeztetett, a miről a vármegye közönsége értesítettik.

K. m. f.

Elnökölő főispán ömeltósága
 távollétében:

Matolai Etele s. k.
 alispán.

14,615/89. sz.

Zemplénavármegye alispánjától.

Körözünyek.

I.

Közírré tétel végett tudatom, hogy a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi minisztérium f. évi 46,151 sz. a. kelt rendeletével az 1888. VII. t. c. 38. §-a alapján a szarvasmarháknak, juhoknak és kecskéknak a budapesti vásárra lábón való hajtását megtiltotta.

II.

14,759. sz. A tokaji járás főszolgabirójától. Sipos Ferenc o-liszikai lakos, földész, Ferenc nevű 13 éves kiskorú fia, ki szőlőpásztor inas volt, f. év augusztus hó 25 én nyomtalanul eltűnt. A község előjárósága által megejtett nyomozás eredményre nem vezetett. Személyleírása a következő: korához képest termete sugár, arca hosszús, szeme kék, szája, orra rendes, haja világos szőke, arca gyéren szeplős, különös ismertetőjelei nincsenek. Ruházata a következő: kiskarimájú puha fekete posztó-kalap, vastag vászon ing és lábravaló, az ing porcellán fehér gombokkal van ellátva, az ingen felül egy magyarszabású mellényt visel, mely hátul piroscsíkos, lábán bocskor van.

III.

Köröztetés végett tudatom, miszerint folyó évi augusztus hó 20-ikán éjjel Pásztor János vajdászkai lakostól 2 darab 3 éves pej kanca csikó, Rózeki János vajdászkai lakostól 2 darab 3 éves, feketeszőrű, hátulsó sódarán ismeretlen bélyeg, homlokán kávé szürke jegyű kancacsikó és Kecskés János vajdászkai lakostól 1 darab 2 éves sötét

pejkanca s 1 darab 2 éves sárgaszőrű jobb hátulsó lábán gatyós kancacsikó ismeretlen tettesek által ellopott.

S.-a.-Ujhely, 1889. szeptember 17.

Matolai Etele, alispán.

4854. sz. ki 889. A s. a. ujhelyi j. főszolgabirójától.

Hirdetmény.

Borsi községben f. é. szeptember 17-én egy fehér szőrű, fennálló szarvu, 8 éves magyar tehén bitangásban találtatott, Tulajdonosa köröztetik. S.-a.-Ujhelyben, 1889. szept. 23.

Urbán Ferenc, t. főszbiró.

4850/89. ki.

Hirdetmény.

Liebermann Jakab s.-pataki lakos, egy magyar fennálló szarvu, bal csipeje alacsonyabb — tehene f. hó 16-án a sáros-pataki csordából elvesztett; ki ezen elveszett tehenet letartóztatta, avagy róla valamit tudna, a s.-a. ujhelyi járási főszolgabirói hivatalnál jelentéstételre — a törvényes következmények sulya alatt — felhivatik.

S.-a.-Ujhely, 1889. szept. 22.

Somossy Imre, tb. szbiró.

Kun Bertalan.

A magyar református egyház századok óta intézi úgy belső ügyeit, hogy hol egyik, hol másik eklézsiában gyűl össze, s tanácskozik a templomban nyilvánosan, együtt egyháziak és világiak az egyházi igazgatás és kormányozás felett.

Hazánk református lakosai e célból öt egyház-kerületre vannak oszolva. Egyik ezek közül a tiszáninneri kerület. Ez gyűlt most városunk falai közé, hogy egyebek mellett, ünnepelje az itteni ref. templom száz éves fennállását és felavassa azokat a fiatal lelkeseket, a kik már ki vannak próbálva, akiknek vezetésére már egyházközségek vannak bizva.

A tiszáninneri egyházkerület élén áll s így a kerületi gyűléseknek is elnöke Kun Bertalan püspök és idősb báró Vay Miklós

val s két ajtó, mely egyforma nagysággal díszeskedhetet volna.

Ezen bábeli építmény meghatározhatatlan emelére kerültem, s nagy lelki megnyugvással észlelem, hogy a 10 lépésnyire eső székesegyház toronyórájáért nem nagyon kell fejemet fordítanom. Még ekkor nem sejtém, hogy Belgium legszebb goth-építménye rejtegethet valamit számomra.

A flamand fogalmak szerinti páratlan takaró-eszközt, a dunnát huztam már fülemre, midőn a szomszéd toronyból 99 harang ádáz koncertje hatott szobámba. Kinek e szám talán túlzottnak tetszenék, utána nézhet az egyház archivumában, s ott olvashatja, hogy a legkisebb ilyenmű eszköz 15 hüvelyk kerületű s a legnehezebb 16,000 font súlyú. Ez volt az utolsó harang-koncert, melynek a continens részese voltam, de elegendő arra, hogy éjjeli nyugalmamnak alaposan véget vessen.

Reggeli sétám másnap első sorban a székesegyháznak szolt, hol páratlan művelzetben részesültem. Végig jöttem a szó teljes és régi értelmében vett Nemetalföldeken, szemem előtt láthattam e klasszikus föld ihletett művészeinek remekeit, de csak most értem el a fejedelmi városba, melyet azzá tett a művészek királya Rubens, ki itt lakott. Mint a számító innyenc, ki élvezettől jóllakott ajkai számára utolsónak tartja a legizletesebb falatot, így valék én is Rubens képével a keresztfáról való levételre, melyet élvezeteim koronájának mondhatnék.

Van e ki e képet nem ismeri? kérdehetném bátran, hisz oly számos példányban forog a község keze között, hogy leírni is feleslegesnek

koronaőr. Ugyanők az egyház-kerület szemefényének, a sárospataki főiskolának, is főgondnokai.

A sok érdemü, agg fő ur évek óta nem igen vehet részt, részint egészségi okokból, részint másnemű nagy eloglaltatásai miatt a társelnöksésben; de Kun Bertalan, a püspök, mindig és rendületlenül ott van. Vezetői erős kezekkel és tiszteletet gerjesztő éber figyelemmel szép egyház-kerületét. Előljár, mint egy hős pátriárka.

Most is eljött, hogy jelenléte, közreműködése emelje az ünnepséget, irányítsa a nemes munkálkodást.

Kun Bertalan a reformátusok legkedveltebb püspöke. 1817-ben született; tanult Beregszászban (hol atyja tanár volt) és Sárospatakon. 1840-ben Abaujban, Gyagyabátorban, pappá választott; mint ilyen külföldi utazást tett s meglátogatta a bécsi, hallei és berlini egyetemeket. Hazatérve sok szép cikket irt a Török-Székács által szerkesztett „Prot. Egyházi és Iskolai Lap”-ba. 1850 tavaszán miskolczi lelkészszé, Zsarnay Lajos halála után pedig (1866-ban) szuperintendenssé választották. 1873-ban királyi tanácsosságot, a felsőtabla rendezése óta pedig főrendiházi tagságot nyert. Vannak önálló irodalmi művei is: „Egyházi szónoklatlan”, „A vegyes-házasságokról”, „Alkalmi beszédek” stb.

A legelső fokról vitte fel a legfelsőbbig, munkálkodva eleitől kezdve mind e mai napig szakadatlanul. Egyházkerülete rajongásig szereti. Elfelejtethetetlen életéből az a jelenet, mikor a debreczeni zsinaton, (1882-ben), az egyházi törvények alkotásánál, nem lévén megelégedve és megnyugodva bizonyos autonomia-ellenes iránylattal, telemelkedett nagy, tekintélyes alakja s elmondván tiltakozó szavait, otthagya a tanácskozási termet; kerülete küldöttjei mind

tartanám, ha nem volnék bizonyos, hogy a mestert sokan nem ismerve, ekkép bannak el festményével is.

Ajánlok egy módot, a képzelhető legegyszerűbbet a felismerésre. Ki egy kis gyönyörűséget talál az egyházi festészetben, gyűjtse össze azon képeket, melyek az Üdvözítő keresztlevélet ábrázolják (van egynehány ezen nemben) válassza ki azt, melyen szeme leginkább megakad, s mondja reá ez Rubens s nem csalatkozik. Oly alak, minő a meghalt Krisztus összeeső teste megnyitott oldalával, s minő a bűnbocsánatot nyert asszony (Pieta) könnyező arcával, elragadja a pogányt is, kinek talán e nevek ismeretlen hangzásuk. Ezen festmény igen érdekes esetnek köszöni létét. Állítólag az egész kép egy pörös ügynek kifolyása, mely Rubens és az antwerpeni lövész-céh között merült volna fel egy határos telek miatt. A közbejött kibékítők reáverték Rubenset, hogy kiengesztelésül s kárpótlásul a céh kápolnája számára fessen egy oltár-képet; s a duzzogó művész reáállott az alkura s pár hét alatt megteremté e művet, melyről csak az ihlet szól alá s nem oly kicsinyes bosszú, mint a dragomér-falvi festő freskóinál, ki az ellenséges indulatu szolgabirót nem a legelőnyösebb színben örökíté meg a templom falain.

Egy másik nevezetességhez Antwerpennek, a Quinten Matsys által készített vert vas-kuthoz ugyancsak egy érdekes rege fűződik. E szerint ötvösségének ily próbáját adó Quinten elhagyá imádotja kedvéért mesterségét, melyet pedig az Amor-kút tanúsága szerint a fiatal ember sokra

TÁRCA.

Utazási levelek.

VIII.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Antwerpentől Harwichig.

Bizonyos tisztelettel gondolok harmadosztályu vicinális vasutainkra, mióta a Gent s Antwerpen között közeledő csigagyorsaságú vonat áldozata lettem. De nem csupán a gyorsaságot hanyagolja el ez a vasut, hanem minden, az utasok által jogosan megkövetelhető kényelmet is. A Scheldet-folyam túlsó partján (mely Antwerpen mellett szélesebb a nagy Dunánál) van ezen kétségbeejtő szárnyvonal állomása, hidra amint látszik, a pénz nem futotta ki, s így az átszállás nagy gőzöskével történik a túlsó partra, a valódi Antwerpenbe. A bölcs berendezés folytán ehhez járul még, hogy a hajó a raktárak legalján, közel a hirhetté vált petroleum-kikötőhöz rakodik ki, s így szép út nyílik sötét estén a kikötőtől a város belsejéig.

Vezetőmnak adott egyenes utasításom folytán régi flamand vendéglőbe szállásoltam el magamat, mely elnevezésének *Oude Thoren* (régi torony) kívülről s belőlről teljesen megfelelt. Jó fekvése a katedralis tőzsomszédságában, előnyösnek ígérkezett számomra. Nem akarom a flamand vendéglő élethű leírását adni, fogalom nyerhetése végett csak annyit mondhatok, hogy az egész házban nem volt két szoba, mely egyenlő niveau-

sorban követték és ma is büszkéek reá, hogy követhették.

Ujhely város vendégszerető közönsége közvetlenül tapasztalta most e kiváló egyházi férfi szívének melegét, el nem fáradó munkásságát, mindenkihez való szíves nyájasságát. Az ékes ima, melyeket ajkáról hallottunk, a bölcs beszéd, melyeket elmondott: mind felemelő, tanító, lebilincselő volt. A lélek szárnyal, a szív repes, a gond enyész: ha Kun Bertalant imádkozni vagy beszélni hallja.

Legkimagaslóbb érdeme e méltán tisztelt férfinak mégis az a kormányzati bölcsesség, melylyel egyházkerületében kivált a nevelés, oktatás ügyét intézi. Az ő kerületében csak azokat a könyveket használják, melyeket vagy ő, vagy helyette a sárospataki főiskola tanárai helybenhagynak, avagy megkérdőjeleznek. A vallásosság, a magyar hazafiság; az igazságnak és szabadságnak szeretete nem is lángol jobban egy vidéken sem a protestánsoknak, mint az övének. Iskoláit folytonos gondban, gyakori közvetlen látogatásban részesíti; a miskolczi főleánynevelde pedig tisztán az ő lángbuzgalomból erősödött meg és halad közmegelegedésre nagy céljai felé.

Van-e szebb, magasabb hivatás, munkakör, mint rendületlen honfiakat és honleányokat nevelni s az édes haza, a társadalom és a telekezet részére oszlopokat állítani? Bizony az ország érdekeit senki nem szolgálja szebben és jobban, mint egy ilyen szerény főpap, a ki a maga elvonult egyszerűségében messze-jövőnek rakosgatja le erős alapjait. Az ilyenek igazi tornyok a társadalomban, s tisztelt őszfejek az a csillag, mely messze elcsillog és utat mutat az élet labirintjében forgolódo s jó irányt követni vágyó embereknek.

Egy ilyen férfi a társadalom aránya; rozsdá, szenny nincs rajta; bár csak soká el ne kopnák! Fájó érzés fogja el a jobb érzésű embert, ha tudja hogy már 72 éves és ha látja, hogy a szorgos forgolódás úgy megviseli mint most történt, a mi miatt a tiszteletére rendezett banketten sem vehetett részt.

Mindnyájunk rokonszenvét, mély tiszteletét vitte magával. Ohajtjuk, hogy csendes otthonában, szép családjá körében, mielőbb pihenje ki fáradalmait. Legyen erős egészséges, boldog, s a nagy és szent ügyeknek a miket szolgál: éljen sokáig!

Viski K. B.

vitt, (erre vonatkozik a kút latin felirása: Connubialis amor de mulcibre fecit Apellem) s hogy szépe kezét megnyerhesse, az ily fajta mesterséget lenéző festő após kedvéért az ecset után nyúlt, mely ugyancsak szerencsés kezei között meddő nem maradt, minek tanúságai az itteni muzeumban őrzött képei.

E helyen őrzik pietással üveg alatt Rubens székét, melyen a festőcéh ülésein elnökölt. A kopott préselt bőrülésen az idő maró fogait immortel koszoru igyekszik elfedni. A szék barna fájában olvasható maiglan is tulajdonosának neve: Petrus Paulus Rubens.

Lépten-nyomon észlelhető a nagy elismerés melylyel Antwerpen hódol nagy fiának. A város főterén emelkedik az Adonis szépségű művész bronz szobra, melyen mint festő, városatyja és diplomata van személyesítve a paletta s ecset, a könyvek s irástekercsek, s a főrangokat megillető ruházat által. Ha nem csalódom, ez utóbbi minőségében Rubens híret talán inkább polgártársai elfogultsága, mint érdemei alapították meg. Azon néhány küldetés, melylyel fejedelmi udvarokhoz lón megbízva, s mely nagyobbára nem állott egyébből, mint drága ékszerek s lovak általadásából, talán inkább illette a fény és pompa emberét (minő Rubens valóban volt), mint a számitó diplomatát.

De nem csak Rubens iránt van szülővárosa ily elismeréssel, a nagy mester kortársainak s tanítványainak szobrai, kik ugyancsak az ecsettel kezükben váltak e város diszeivé, ékítik a nevezetesebb tereket. Így Van Dycké, ki Angliába utazta előtt e városban lakott, Teniersé, Quinten Matsysé vegyesen az e században feltűnt jelesebb

Vármegyei ügyek.

Zemplén vm. közig. bizottsága. legközelebbi ülését okt. hó 7-én tartja.

Vármegyei rendes közgyűlés lesz okt. hó 15 s következő napjain. Megelőzőleg okt. hó 14-én az állandó választmány fog tanácskozni.

A szinai járásból. — az ez évi nagymérvű aszály nyomasztó közgazdasági helyzetében a *Krajna* még úgy ahogy csak megélhetett volna saját emberségéből, fájdalommal értesültünk, sőt tapasztaltuk is az állapotoknak kedvezőtlen fordulatát. Ezen a vidéken ugyanis a természet nem bír lépést tartani a kalendárjomi időszámítással, a magas hegyek közé szorított földeken még a termés javarésze manapság csak keresztekben, sőt lábón áll, melyet a szokatlan huzamos esőzés kiugozott és lehetetlenné válik a betakarítása. És így valószínű, hogy a vármegye kebeléből alakított inség-bizottságnak a bekövetkező tél folyamán alkalma lesz a krajnai szűkölködők sorsának enyhítésén munkálni.

Allamépítészet. A napokban, a varannai, a sztrópeai, homonnai és szinai hadfontosságú vármegyei utakon államköltségen épült 23 darab jobbára kő- és kőalapon nyugvó hidak s 900 db. kerékvető felülvizsgálatával foglalkozott a kerület felügyelő, a vármegyei kir. államépítészeti hivatal és a vármegye megbízottja. Az összes hidak a tervezetek és technikai kívánalmaknak megfelelően kiépítettek találatván, a bizottság által Blum József vállalkozótól átvételek; ellenben a kerékvető több helyen, hol az előírt 80 cm. mélységben elhelyezve nem voltak, nehézményeltettek, és a vállalkozó a hiány pótlására köteleztetett.

A belügyminister indítva érezte magát, hogy az 1886 XXI. tc. 4. §-ában gyökerező jogával élve, a törvényhatóságok által követett közgazdasági eljárást, belső ügyvitelt és pénzkezelést saját kiküldött közegei által gondosan megvizsgálta. E célból *Fekelyalussy Lajos* és *Márkus Sándor* minist. tanácsosok a minist. számvevőség megbízottjaival már utra keltek s valószínű, hogy S. a. Ujhelybe is nemsokára ellátogatnak.

Halászati tilalom. A földmívelési miniszter, abból az alkalomból, hogy az országos halászati felügyelőnek jelentése szerint a halászatról szóló (1888. XIX.) törvény rendőri intézkedései kellőleg végre nem hajtatnak: felhívta a vármegye törvényhatóságát a kellő rendőri intézkedéseknek, mint az egyes halfajokra megállapított tilalmi időszak, a hal előírt méreteinek megtartása és kivált a halpiacok szigorú ellenőrzésének pontos és azonnali végrehajtására.

Ütlel-ügy. Az utóbbi időkben különösen a vármegye felsővidékéről tömegesen érkeznek kérvények az alispáni hivatalhoz közvetlen a folyamodóktól, Amerikába szóló utlevél kiadása iránt. Mostan az indító okokkal, hogy t. i. inség vagy pénzvágy uzi-e felvidékünk lakosságát az idegen világ részbe, nem foglalkozunk; csak az ilyen kérvények felszerelésénél és beküldésénél előforduló szabálytalanságokra akarunk rámutatni. Eltekintve attól, hogy Amerikába szóló utlevelek a ministerium által csakis kivételesen adatnak: a szóba

művészek érc emlékével. Ha ez így tart tovább, Antwerpen városa a páduai piazzához fog hasonlítani, hová, amint mondják, bárkinek joga van szobrot állítani, ha az illető bebizonyítja, hogy az ércbe öntött vagy vésett úr, valamikor midőn még hús és vérből állott, a híres páduai egyetem hallgatója volt.

Van itt még egy emlék a díszes városháza előtt, melyet ha leirok, végeztem Antwerpen szobrászati emlékeivel. Ezt inkább csak azért említem fel, mivel a város elnevezésére világot gyújt. Sziklából összerakott halmon, melynek aljában az apokalypsis szörnyetegei fetrengnek, pikkelyes farkokkal megszire kinyulva a kövezetre, (elég bizarr eszme), fekszik a legyőzött óriás, kinek rabló sarcát a scheldei hajózó népek ugyancsak érezték, legyőzve a bátor római ifju által, ki az elesett Bramarbas levágtat kezét a folyamba dobja. Innen a város elnevezése flamand nyelven: Hant-Werfen.

Bármily vonzóerőt gyakorolt reám a Schelde-Athén, vonzott a vágy ellenállhatlanul a kikötőbe, hol a Great Eastern társaság kitűnően berendezett hajója horgonyozott, melynek kötelessége volt engem a Schelde partjairól a Themzébe szállítani. Szíves ismerősömmel, egy telivér belga festővel kikocsiztunk a kikötő helyre, mely idő alatt az én utitársam meggyőződött arról, hogy e kis ipar állam nem az az utópia, minőnek sokak előtt tetszik, hanem egy pártoktól szaggatott boldogtalan nemzet, melynek legnagyobb ballépése, a mai nézet szerint, a Hollandiától való elszakadás volt.

Siettem jól elhelyezkedni új lakásomon, s a nagy sietségben a másodosztály kabinjába mentem le. Nagy volt csodálkozásom, midőn felvilágosítottak, hogy e piros bársonyos osztályra jegyem

hozott kérvények 50 kros bélyeggel, bélyeges községi bizonyítvánnyal és két ft készpénzzel, gyakran egyéb okmányokkal is felszerelve, ajánlottan küldetnek az alispánhoz, honnan azok az illető járás szolgabirájához küldetnek vissza véleményezés végett. Mikor a kérvény ouan is visszaérkezett, rendszerint még a kir. ügyész meghallgatása után utasítatik csak a pénztárnok (ki minden vm. pénznek kizárólagos kezelője), hogy a kérvényeket a ministeriumhoz küldje föl. A ministerium, a főispán véleményének meghallgatása után, leküldi az utlevelet, vagy, és jobbára, az elutasított kérelmet a maga rendes útján az alispánhoz, az alispán a főszolgabíró és k. jegyző útján kézbesített. Látnivaló tehát, hogyha a kérvény soronkívül nem nyer elintéztést, a míg megjárja a kanyargós utakat, beletelik könnyen 3-4 hónap, esetleg több is. Ebből az ide-oda járásból tehát, hogy a felesleges rész, vagyis, hogy közvetlen a vármegyére küldött utlevelek a főszolgabírákhoz meg vissza ne küldeszenek, kiessék; és hogy a különben is anyagilag sujtott nép haszontalan kiadásoktól megóvassék: felkérjük a járási főszolgabírák, különösebben a varannai főszolgabíró figyelmét, hogy eltöltvén a zugirászokat a haszontalan firkálásoktól, világosítsák fel járásuk lakóit, hogyha már mindenáron utlevélért folyamodnak, teljesen elegendő folyamodásukhoz a községi bizonyítványon kívül a főszolgabírói hivatalban kiállítandó utlevél-ajánlati táblázat, 15 kr. bélyeg és 5 kros kiállítási díj (ha az illető napszámos v. munkás) melléklése. Eképen a kérelmező megkíméli az 50 kr. kérvény bélyeg, 1 ft 80 kr. bélyeg és kiállítási díj címén fizetett összeget és a tudatlan, vagy rosz tendenciájú kérvényíróknak juttatott pár forintnyi sallariumot, és még körül-belől egy hónapi időt is meggazdálkodik.

Hirdetmény. Debreczen szab. kir. város területén a szarvasmarha-állományban a száj- és körömfajás megállapítván, a f. évi szept. 30-ra kitűzött gyapju, marha- és kecskeször, csont, szaru, köröm, marha, juh, sertés és kecskebőr-vásár, ugyszintén a f. évi október hó 3-ra és 4-re kitűzött juh-vásár, az október 5-re és 6-ra kitűzött sertés-vásár és október 7-re és 8-ra kitűzött szarvasmarha vásár *nem fog megtartatni*. A ló-vásár október 6-ik és 7-ik napjain tartatik, a kirakó-vásár szeptember 30-tól október 8-ig bezárólag.

Hirek a nagyvilágból.

A májerlingi vadászkastély, *Rudolf* trónörökös kimulásának szomorú színhelye, már át van alakítva apáca-kolostorrá. Azon a helyen, hol *Rudolf* királyfinak halotti ágya állott, most a házi kápolna oltára emelkedik.

A francia köztársaság, mint kormány- és államformának további fennmaradása a szeptember 22-én országszerte végbement képviselőválasztás alkalmával biztosított. A köztársasági párthoz tartozó képviselők nagy többséget nyertek a szavazásnál. *Boulanger* és hívei csak 22 kerületben lettek megválasztva.

Vámbery Ármán s tudós társai, kiknek Konstantinápolyba történt utazásukról lapunk mult számában hírt adtunk, már hozzáláttak a török császári könyvtár átkutatásához. A dugszdag könyvtárban, mely keresztény halandó előtt most nyílt meg először, tudós honfitársaink már az első napon megbecsülhetetlen drága könyveket találtak, szám-

nem érvényes. Ezek után az első osztályban sem volt reményem nagyobb fényt találnom; ennek dacára az előfedélzet berendezése páratlan kényelemmel s egyszerű csínjával mégis meglepett.

Az indulásig volt mit nézni a berakodáson, melynek eszközlője a gőz daru nyikorogva szállította le a két emeletes mélységbe a ládába csomagolt birkák százeit. Száz száma nyelte el a hajó sötét feneke a feladott tárgyakat; gyümölcs, vaj s hűsnemű szokatlan sorban vándorolt le kézzel-kézre dobálva, a hajó alsó részeibe.

Miután mindenki elvégezte ügyeit a szárazzal, az angol mama még egyszer megreklamálta négy szikár leányának felszázra rugó bördőndjeit, búcsút inték parton maradt kedves belgámnak, kihez néhány óra úgy odakötött, mintha sorsunk évek során egymásra utalt volna.

Nagy kanyarodással vette irányát a Colchester (ez volt a hajó neve) a Schelde közepe felé, s hatalmas csavarjai rövid időre gyors mozgásba hozták a nagy Leviathánt. Méltóságát teljesen szelte a büszke steamer a tengerfelé haladó habokat, s ezek hátán elringatva elmerengve tekinték vissza mint maradnak el egyenkint a kikötő veszteglő hajó óriásai, s mint torpülnek Antwerpen tornyai lassanként a távolság és homály folytán.

Midőn a székesegyház kupolás tornya elmerült a messzeségben, nem volt mi tovább a fedélzeten marasztott volna. A Schelde itt már ugy is valódi tenger; partjai halvány körvonala már alig vehető ki, s azért az egynehány földszáncért, mely Antwerpen erődítési vonalának végét jelezte, nem lett volna érdemes egy jó ebédet elmulasztani, melyre pedig a steward épen beharangozott.

A tengeri konyháról csak a legnagyobb el-

szert 30 dbot, melyek egytől-egyig a Mátyás-király volt budai könyvtárából való s a hazai tudományosságra nézve megbeesülhetetlen értéket képviselnek.

Vérfigasztó szerencsétlenség híre érkezett Ázsiából. A japáni birodalomnak délnyugati részén fekvő Kili tartományban a vizáradás több várost elsöpört a földszinéről. Csak a hegycsuszamlás maga hat nagy várost temetett szikla-törmelékei alá. A halottak száma meghaladja a 10,000-et!

Orosz készülődés. A Galicziával és Bukovinával határos orosz területek falvai, írja a *N. Fr. Pr.*, tul vannak tömve katonasággal, és valóságos táborhoz hasonlítanak.

A muszka cár berlini látogatása, úgy látszik a Pétervárot történt újabb merénylet miatt, bizonytalan időre elhalasztatott.

Vilmos császár s neje Görögországból Konstantinápolyba készülnek a török szultán látogatására.

Hirek az országból.

Ófelsége a király Monoron szept. 23-án a honvéd-lovaság által végzett hadgyakorlatokat megismerlélvén, örömmel látta, hogy honvéd-huszárai minden irányban teljesen kielégítő gyakorlatot végeztek.

A király és fejedelmi vendége, *Lipót* herceg most a visegrádi erdőszécsében cserkészéssel töltik idejüket. A vadászszerecsse még eddig a szarvasoknak kedvezett. Király ófelsége az erős köd és orkászserű szél dacára már a hajnali órákban felkeresi vadászterületét.

Haynald Lajos biboros, kalocsai érsek, áldozópappá szenteltetésének 50-ik évfordulóját a jövő hónap 13-án ünnepli.

Kossuth Lajos nagy hazánkfát *Szt. Keresztúr* és *Abrudbánya* képviselő-testülete egyhangulag s nagy lelkesedés közt diszpolgárrá választotta.

Tisza Kálmán miniszterelnök okt. 2-ikán N.-Váradra utazik, hogy választói körében részt vegyen a tiszteletére rendezett lakomán. A miniszterelnök ez alkalmat felhasználva, beszámoló beszédet fog mondani s nyilatkozik a vármegyék államosítása kérdésében is.

Különlélek.

(Személyi hírek.) *Kun Bertalan* püspök az egyházközségi közgyűlés befejeztével, mult kedden este, Ujhelyből Kassára utazott. — Az igazságügyminiszter *Sáirák Barna* kir. alügyészt az ujhelyi kir. törvényszékhez bírónak, — *Galambos János* ujhelyi segéd-telekkönyvezetőt pedig a kir.-helmecezi kir. járásbíróhoz telekkönyvezetővé nevezte ki. — *Stuller Antal* ujhelyi kir. törvényszéki irnok, ugyanebben a minőségben, a kir.-helmecezi kir. járásbíróhoz helyeztetett át. — *Évva Ernő*, városunk szülőtte, Miskolczon keresett köz- és váltó-ügyvéd, a mult hét folyamán szerencsétlenül végződött kardpárbajt vívott; kezelő orvosai és hozzátartozói a leggondosabb ápolásban részesítik s félve gondolnak a legrosszabb fordulat bekövetkezésére. — *Bigio Lajos*, cs. és kir. kamarasínek, a m. kir. operaház tagja, okt. 12-én a s.-a-ujhelyi városi színházban hangversenyt rendez, *Weber Emil* zongoraművész közreműködésével.

(Az ev. ref. egyház) a 100-ik évforduló alkalmára belül és kívül tetőtől-talpig megújított

ismerés hangján emlékezhettek meg. Minőség, kiszolgálát az elsőrangú éttermekre emlékeztettek, de természetesen az ár is.

A szervizelés egy különös nemével ismertettek meg itt, melylyel a csatornán túl gyakrabban is találkozunk. Miután az eddességek és sütemények elhagyták az asztalt, utolsó fogás gyanánt nagy-levelű saláta került apró céklával körítve. Szomszédaim, markos brittek, úgy hozálattak, mintha vegetáriánus-verseny forgott volna szóban.

E közben hajónk megtevé az utat a Scheldén s Vlissingennél egy pillanatra meglátták a mentét, hogy felvegye az angol révkalauzt, kinek a hajót Harwich kikötőjébe kötelesege vezérelni.

A hold ezalatt kibukanta látóhatár szélén, s a felhők között kikandikáló sugarai megvilágíták a mi fénylő országutunkat. A társaság teljes számban s beburkolozva az esti csipős szél ellen, helyet foglalt a fedélzeten heverő tábori székeken és kötelcsomókon. Egy kis felfedező séta után találtam egy kellemes helyet, a gözkazán tözsomszedságában, mely eltekintve a siketítő zakatolástól, melegeit nyújtott az éj hűvössége ellen, s midőn ez sem adott többé kellő menedéket, bevontam a smoking roomba (dohányzó terembe), hol azután elnyomott az álom.

Világos volt, midőn egyik szomszédom pipáját kiverve felébresztett. Kisziettem a fedélzetre, hol már az edzett angolok hajnali sétájukat végezték. A tenger felülete nyugodt volt, alig rezgett egy barázda a sima víztükörön, de a hajó állott, nem merészelve a vastag ködben előrehaladni.

templomát S.-a-Ujhelyben ma egy hete nyitotta meg újra és adta át rendeltetésének. Szemrevaló és szép munkát végeztek azok, a kik a templomot és tornyot ujonnan kicsinosították, — de szép és istennek tetsző dolgot teljesítettek a hívek is, mikor, szinte erejüket felülmúló áldozatkészséggel, a 7000 ftot meghaladó renováltatási költségeket az Ur oltárára összerakták. Derék munkát vitt végbe *Fejes István* lelkész is avval, hogy a s.-a-ujhelyi ev. ref. hitfelekezeti templomának 100 éves történetét megírta, s abban mindazokat, akik a most megújított templom költségeire anyagi áldozatot hoztak, névszerint felsorolva megörökítette. Nagy kelendősségnek örvendő könyve, külső kiállítás tekintetében, a „Zemplén“ könyvnyomtató műhelyének jó izlését dicséri. Az emlékkönyv ára 1 ft. — az érte begyűlendő tisztajövedelem a templom pénzalapjának gyarapítására van felajánlva. — A templom felavatásának alkalmá papszenteléssel volt egybekötve. Szép idő kedvezett az egyházi ünnepségek, mely d. e. 10 órák kezdődött. Már egy órával az isteni tisztelet megkezdése előtt sűrű rajokban özönlött az ünneplő sokaság és a tágas templomnak minden talpalatnyi helyét a szorongásig megtöltötte. D. e. 3/4 10-kor, kivévén a térfiak ülőhelyén az előkelő vendégek és a papság részére fentartott padosokat, már aranyért sem lehetett volna helyet kapni. A templom udvarán, a bejáratok körül tolongó tömeg soraiban, tüzlők gondoskodtak a rendfenntartásról. A lelkészlak udvarán az ev. ref. egyházmegyének világi és papi képviselői sorakoztak, hogy onnan *Kun Bertalan* püspököt a templomba kísérjék. Ott láttuk a tornai, f.-borsodi, a.-borsodi, abauji, gömöri, a.-zempléni, f.-zempléni és ungi egyházmegyék részéről *Vajányi Lajos*, *Debreczeni Gábor*, *Bornemissza József*, *Fodor Pál*, *Vályi Nagy Pál*, *Kopré Ferenc*, *Kálnyiczky János* és *Makkay Dániel* espereseknek tisztos alakjait *Dókus Gyula* főiskolai világi algondnokot, *Mitrovics Gyula* sárospataki főiskolai lelkész, *Raddcsi György* s.-pataki teológiai tanárt, *Ballagi Géza* főiskolai közigazgatót, *V. Krúszelyi Bálint* és *Kun Béla* jogtanárokat, *Busa János* főiskolai tanárt, *Deső Lajos* tanítóképzőintézeti igazgatót és még igen sok más világi és egyházi notabilitást. Beharangszókor *Kun Bertalan* püspök ömeltősága népes kíséretével, a többek között *Molnár István* főispán és *Prámer Alajos* prépost-plébánossal, ugyszintén a felavatandó 39 ifju lelkészszel együtt a templomba vonult. Olyan inopzans karban, mint egykor Jeruzsálem halmain és völgyein történt, rázendült a zsolttárok éneke. Azután *Kun B.* püspök a szószékre lépett s minden jelenvoltat szíve mélyéig megható szép imát mondott. Nem ok nélkül tarják ömeltőságát hely. hitv. körökben az ország leghiresebb imamondó főpapjának. Arcáról, imádság közben, magasztos fenség derűje sugárzik; ajakáról mézdedesen foly az imaszó, hanghordozásában ritmikussá esengés, imájában földi békesség és égi áldás, esengő és betölt vágy nyilatkozik. A mester így imádkozott, mikor tanítványait megtanította a legszebb imádságra: a Miatyánkra. Az egyházi énekkar szép és szabatosan előadott éneke után *Fejes István* lelkész mondott alkalmi beszédet, melyben a nap jelentőségét, hogy t. i. most száz éve épült föl a renovált templom, méltatva, a lelkiismereti és gondolat-szabadság lényegét fejtegette egyháztörténeti szempontból s bölcselmi mély értelmű taglalgatással, anélkül, hogy egy jó órahosszáig tartó beszéddel hallgatóságot kifárasztotta volna. A remek-

Borzongósbab nyári reggelt még keveset éreztem s dacára a kék égboltozatnak, mely néha a ködfoszalányokon keresztül mosolygott, hideg nyirok csepegett az árbocok köteleiről alá.

A távolból megszözlalt néhány köd kürt, résen kellett lennünk. Örökös kürtölés közt indult meg lassan a kolossus, oldalvást fel-felhangzott egy egy halász bárka csepengető jelzése; ezzel nem sokat törődünk, tudva hogy ily törékeny járműnek tőlünk van oka félni. Nagyobb gondot adott egy veszedelmesen közeledő ismeretlen, ritka kürt jelzéseivel. A hang már közvetlen szomszedságból hallatszott, az egész személyzet a hajó orráról bámult a sűrű ködbe, mely elfedte a láthatatlan hajót, a gözkürtő sivitva hasgatta a léget, választ kérve az ismeretlenről. Kellemetlen pillanatok voltak ezek. A legnagyobb zavarban segélyünk jött a part felől könnyű reggeli szél képében. A sűrű ködlepel, mintegy varázsütésre lebbent fel s a kilátás szabad volt a pompájában ragyogó tenger fölött.

Az ilyen pillanat talán hasonlít a hályogától megmentett ember öröméhez, ki az örök homály után ujongva üdvözlí a napsugárt. Most már gyönyörködve néztük, mint siklik el közvetlenül hajónk orra előtt a két kürtös ritka szavú amerikai, még kendőnket is meglöbögattuk az úszó óriás előtt, mely erre megemberelte magát s zászló üdvözléhez tiszteletünkre egy hosszantartó rekedt kürtléhez mellékel.

Ezen kis kaland után félórára angol földön, Harwichban voltunk.

Chyzer Béla.

számba menő templomi beszéd után égbeszálló imát mondott dicsőségesen uralkodó apostoli királyunkért, annak fenséges családjáért, az orszáért, a vármegyéért, a városért s annak minden rangu és rendű lakosáért. *Fejes István* lelkész a szószékről távozván, a kar második ének-számának előadása után ismét a püspök foglalt helyet a predikálószékekben s rövid alkalmi beszédének végeztével kérdéseket intézván a felavatandó lelkészekhez, következett azok élettrajzainak felolvasása. Ennek befejeztével a felavatandó lelkészek ünnepies fogadalmat tettek, melynek szövegét *Mitrovics* lelkész olvasta föl előttük. Fogadalmotétel után a püspök megint a szószékre lépett s főpásztori jó tanácsokban kötötte a felavatandók szívére papi hivatásukkal járó kötelesegeiknek lelkiismeretes teljesítését. Erre a felavatandók körbefogták az oltár rácszatát s ottan letérdepelve (a kálvinyista lelkész csak egyszer, ilyenkor, térdepel papi életében) a püspök és a neki segédkező esperesek kézzátétele közben fogadták a főpásztori áldást, s a szentlélek felvilágosító erejét kérő püspöki ima elhangzása után rendre kezét szoritottak a püspökökkel és esperesekkel. E kézzoritás szimbólikus kifejezése annak, hogy a felavatott lelkészek a papi társadalom kötelékébe főlvetettek és bekebelezettek. A minden részletében ünnepies, megkapó és felemelő hatású szertartásnak talán a záradéka volt az, ami legjobban imponált: vagyis az a mozzanat, amikor a harminckilenc felavatott ifju lelkész rázendítette a reformátusoknak régi, híres, szép énekét: a „*Jövel Szentlélek uristen*“ kezdetű. A második versszak rákezdésénél már az egész templom velük énekel. Még most is fülünkben bizserg, hogy úgy nevezük, e „templomi indulónak“ erőteljes ütemekből konstruált s csapongva fenszárnyaló áriája. Mindezek során a templomi ájtatosság d. u. 1 1/2 órák végződött. Az előre megállapított sorrend csak annyi módosítást szenvedett, hogy a felavatott lelkészek részéről elmondandóul kitűzött templomi beszéd a nagy idő miatt elmaradt. Jellemzéséül annak, hogy a szorongásig megtöltött templomban milyen hőség uralkodott, fölemlítjük, hogy egy kedves kis leány édes anyjának nagy rémületére ájtultan rogyott össze, azonban a szabad levegőre vitetvén, hamarosan visszanyerte eszméletét. — Az ifjusága teljében álló templomon, nemkülönbben mindazokon, akik abba koronkint hitbuzgóan ellátogatnak, ugyszintén azokon is, akik építették s építették, legyen isten áldása!

(A reformátusok bankettje.) Ma egy hete, a templomfelavatás és papszentelés befejezése után, d. u. 2 órák a vármegyeháza nagytermében, melyet a templom renováltatása alatt vasárnaponként imádkozó helyül is használtak kálvinyista atyánkfiai, ugyszintén a kisteremben hat asztal mellé eloszolva mintegy 250 főnyi vendégsereg telepedett le. A dúsan felterített asztalokat finomnál finomabb borokkal ujhelyi hitsorsos szőlősgazdák látták el. Fent a főasztal mellett, a püspök számára üresen hagyott székek (mert püspök ömeltősága gyengélkedés miatt a közebeden részt nem vehetett) jobb oldali szomszédja főispán ömeltősága, baloldali szomszédja mélt. *Dókus József* főgondnok volt. Ott láttuk még *Prámer* prépostot, *Keckés Antal* g. kath. esperes-plébánost, *Sándor Nándor* ny. honv. tábornokot, *Dókus Ernő* és *Mocsáry Lajos* országgy. képviselőket, *Hammersberg Fenyő* kir. törvényszéki elnököt, *Comáromy László* abauj-tornai alispánt, *Matolay Etele* alispánt, *Viczányi Odón* várm. főjegyzőt és még számos egyházi és világi kitünőséget. Az ebédet *Verhovay-bácsinak* magyaros konyhája, a zenét *Mányi Lajos* bandája szolgáltatta. Mindjárt a második tállalánál *Fejes István* lelkész nyitotta meg a pohárköszöntőknek elláthatatlan hosszú sorozatát. Ezelőtt 100 évvel, ugymond, a nemzeti ébredés korszaka viradt föl Magyarországon. A ref. egyház, mint ilyen, kitünő szolgálatoakat tett akkor a nemzeti szabadság ügyének; ennek méltánylása fejében nyerte vallásszabadságát. A nemzeti egyetértés és egygyéforradás érzete szülte a vallásszabadságot. Azt a férfit kívánja éltetni, akinek szívében a nemzeti és vallási szabadság érzelmé oly fonkelten dobog; aki bár közöttünk személyesen nincs jelen, de, mint üdvözlő levelében írja: lélekben velünk ünnepel; aki csak 12 évvel fiatalabb, mint a mi általunk e mai napon megújult 100 éves templom. *Br. Vay Miklós* öxellenciáját, kerületi vil. főgondnokot, koronaört, a főrendház elnökét, a magyar protestáns ügy lelkes szószólóját és pártfogóját a magyarok istene még igen sokáig éltesse (*Viharos éljenzés*). — *Dókus F.* *Kun Bertalan* püspök ömeltőságát. — *Bernáth Elemér* az egyház és állam között fennálló kapcsolatot s az abból folyó kölcsönös jó viszony szükségét fejtegetve, azt a közszeretetu férfit, aki már három évvel ezelőtt megmutatta, hogy a ref. püspököt éppen úgy kell fogadni, mint a más vallásfelekezetek egyházi fejeit — *Molnár* főispánt köszöntötte föl lelkes éljenzések közt. — *Vécsey József*. (Kassáról), ékesszólásával nagy hatást keltve, *Dókus József* felte. — *Prámer Alaj.* prépost a s.-a-ujhelyi hely. hitv. testvéregyháznak világi és papi előjáróságát ügybuzgó és sikeres munkásságáért elismerő

zavakban részesítvén, különösen pedig *Dokus József* főgondnoknak és *Fejes István* lelkésznek személyes érdemeit kiemelve: éllette a hazát, az egyetértés szent szellemét, kívánva, hogy a békeség olajága mindig viruljon e szent földön. — *Zombori Gedő* (megyasszai magyar pap) pohárköszöntője elején szépen kifejtette, hogy a Drugethek, Omodék, Rákócziak, Kossuthok és Szemerék vármegyében a székvárosnak, S. a.-Ujhelynek, nemzeti politikai tekintetben mily fontos missiója van. Éllette a hittestvérek lelkészeit: *Prámert, Kecskést és Fejest*, kik nemcsak mint papok, de mint hazafiak is híven teljesítik kötelességeiket. — *Molnár István* főispán szintén a nemzeti politikai irány fontosságát fejtegetve, kimutatta, hogy a nemzeti eszme diadalért folyton tartó küzdelemben mily kitünő szövetségeseink bizonyultak éppen a reformátusok; tapasztalatból mondhatja, hogy e vármegyében a református papok vallásos buzgalommal terjesztik a magyar nyelvet (*Nagy tetszés, taps!*) Neki a ma felavatott 39 új apostolhoz van szava. Kéri őket, hogy kövessék az előttük lévő példákat a hazafias szellemű kultúra terjesztésében és szeressék a hazát úgy, mint szeretik egyházukat (*Hozszasantartó eljenzés*). — *Erdélyi Sándor* (m.-jesztrebi ev. ref. pap) verses felköszöntőjét, melynek csattanó végsora az, hogy: az idők végeig virágozzék Ujhely, szintén megapsolták. — *Molnár Béla* (egyházi tanácsbíró Borsodból) és *Bornemissza József* megéljenzett beszédei után ismételve *Vécsey J.* tanácsbíró emelt poharat s *Bernáth Elemér* egyházmegyei gondnokért, mint a protestáns ügy kipróbált jellemű bajnokáért. — *Mitrovics Gyula* nagy figyelemmel hallgatott beszédében *Matolay Etelét*, mint a lelkeket a szeretet és munkásság erejével egyesítő apostolt éllette. (*Zajos eljenzés*.) *Csinke István* (e.-bényei lelkész) humoros és szellemes tőszójával miskolci *Tóth Fált*, aki a vezetése alatt álló leánynevelő intézetből lelkes papnékat adott a keresztyén papi társadalomnak, köszöntötte föl. — *Zombory Gedő* a legeslegrégibb egyházmegyei gondnokokért: *Lükó Géza* és *Comáromy László* egészségeért ivott. — *Comáromy László* a hazafias és vallásos közszellemet éllette. — *Tóth Lajos* (szürtei lelkész) a felszentelt fiatal papok nevében szólva és a főispánnak őket hazafias munkára buzdító szavaira reflektálva, a sárospataki teológiai s egyáltalában a protestáns tanári karért, melytől az ifjuság a hagyományos jó szellemet örökli, üritette poharát. — *Vicsmándy főjegyző*, a vármegye nevében szeretettel és tisztelettel üdvözölte a református hitsorsosoknak díszes gyülekezetét. Azután az autonómikus szervezetben rejő hatalmas kormányzati erőt dicsőítvén, az egyházi és világi előjárók egyetemének jólétéért ivott. — *Mocsary Lajos* beszédében a vármegyei autonómiában gyökerező ősi szabadságot, melyből a gondolkozási és lelkiismereti szabadság, az ugynevezett nemzeti szabadság sarjadzott, emelvén ki s a vármegyék múltjának tükrében szemlélte: Zemplénvármegye tisztviselőit, mint a vármegyei önkormányzatnak erős oszlopait éllette. — *Szinyei Gerason*, pataki főiskolai tanár, nagy tetszés közt Ujhely város lelkes hölgyeire emelt poharat. — *Matolay Etel* a védelmi erő képviselőjében *Szánky* tábornokra üritette poharát. — *Hammersberg*, kir. törvényszéki elnök Luther nevében a Kálvin híveit éllette. — E pohárköszöntő elhangzása után lépett a terembe *Kun Bertalan* püspök, akiért, mint a tudomány, főpapi szerénység és méltóság megszemélyesítője *Prámer Alajos* prépost mondott szünni alig akaró eljenzés közt szép felköszöntőt. — Délután 5-re járt az idő, mikor az asztaltársaság felkerelkedett s egyrésze a püspökkel együtt a főispáni termekbe vonult, más része pedig élénk hatása alatt állva a hazafias jó kedvnek, a vármegyéhezán kívül keresett tért a feltornyosodott pompás hangulat betetőzéséhez.

(Bál.) A városi színházban ma egyhete, az ev. ref. egyház templom-alapjának gyarapítására rendezett bálon, a kedvezőtlen időjárás miatt, csak kisdédszámú táncoló közönség vett részt, de kiváló kivilágló nagy kedvvel mulatott. A díszes nézőközönség mind a 24 páholyt szüntől megöltötte. Jelen voltak, *leányok: Bernáth Irén* (Szürte), *Bydeskuthy Örsé*, *Boronkay Sarolta*, *Chyzer Margit* és *Etelka*, *Czuka Jolán* és *Margit*, *Díszeghy Örsé* és *Vilma*, *Dokus Róza*, *Hrivnyák Mariska* (N.-Mihály), *Kovácsy Irén* (Pécel), *Meczner Margit* (M.-Hotyka), *Rács Margit*, *Vályi Emma*; *aszonyok: Bernáth Simonné*, *Bydeskuthy Sándorné*, *Boronkay Györgyné*, *Chyzer Cornélia*, *Dokus Ernőné*, *Dokus Gyuláné*, *Dokus Mihályné*, *Hönsch Deasóné*, *Lisay Corali*, *Szentiványi Árpádné* és *Vályi Istvánné*. A jótékony célra egybetáncolt csinos jövedelemtől szóló számadást lapunknak más rovatában találják t. olvasóink.

(Az időjárás) a lehető legkedvezőtlenebb. Esős, hideg, ködös napok a vérmes szüreti kilátásokat nagyon szomorúra változtatták. A termés egy része már a földön hever, más része meg rothadnak indult.

(Meghívó.) A zemplénvármegyei orvos-gyógy szereszegegyesület őszi rendes közgyűlését f. évi október hó 15-én d. u. 3 órakor S. a.-Ujhelyben a vármegyéhezán, az árvaszéki tanácsteremben fogja

megtartani, hová is a t. c. tagtárs urakat meghívjuk. Tárnyai: 1. *Dr. Kun Zoltán* előadása: a szem, ful, orr, garat, gége, bázsing, végbél s hólyag-ür vizsgálatáról villamos készülékek segítségével, a műszerek és alkalmazási módjuknak bemutatásával. S. a.-Ujhely, 1889. szept. 25. *Dr. Chyzer Kornél*, e. elnök. *Dr. Hornyay Béla*, e. titkár.

(Esküvő.) F. hó 30-án tartja esküvőjét *Szu-hai Benedek*, a csinos költeményeiből is ösmert ev. ref. lelkész, *Morvay Ida* kisasszonnyal, özv. *Morvay Józsefné* urnó, s.-pataki kereskedő özvegyének leányával.

(Eljegyzések.) *Cziprian Ferenc*, m. kir. állam vasuti hivatalnok, e hó 9 én jegyet váltott Szmoligovits Ilona urhölgygel, Szmoligovits Gyula mező-laborczi g. kath. lelkész kedves és művelt leányával. — *Császár Pál*, a bodrogközi járás szolgabírája, közelébb váltott jegyet Bacsikában *Geőtze Bertalan* művelt és szép leányával, *Róza* kisasszonnyal.

(Utcai botrány.) F. hó 23-án, az ebéd utáni órákban, t. *Behrmann* Lipót, a s.-a.-ujhelyi st. q. a. izraelita hitközség rabbinusát, a Kaszinó-utcán sajnálatos inzultus érte. Hogy — hogy nem, az eset részleteit majd a vizsgálat fogja kideríteni, a gyalogjárón szemközt jövő uri egyénnek ösz-szezdördült s rövid szóváltás után azok egyikétől »palam-publice« tetteleg bántalmaztatott. A becsületében megázolt rabbinus, kit egyébként nagyon jámbor és békés természetű egyéniségnek ösmérünk, a botrányos történetről rögtön jelentést tett a járási főszolgabírónál, ki az előnyomozatot haladéktalanul fogatosította és a kihallgatási jegyző könyveket az ügynek érdem- és törvényszerint való elbírálása végett a kir. bírósághoz átküldötte. A rabbinusában megkisebített hitközség előjárósága még az nap gyűlést tartott s jegyzőkönyvi kivonaton teljes részvétele és mély sajnálkozásának adván kifejezést, határozatáról *Behrman* rabbit küldöttségileg értesítette. A hitközség előjárósága rabbinusának sérelmét, minden következtetésével együtt, magáévá tette s bizalomteljesen várja a büntető perben hozandó igazságos ítéletet.

(Uj év.) Az izraeliták most csütörtökön és pénteken ünnepelték az újévet, mely az ő számításuk szerint a világ fenállása óta a 5650. esztendő.

(Sport.) Vármegyénknek felső vidékén ez évben, valószínűleg a kedvező nyhe tél folytán, a vadállomány szépen elszaporodott. Amint több oldalról jelzik, szarvas, medve, vadsertés, őz és a dudavak mindenütt előfordulnak nagyobb pagonyokban. Az elmúlt héten három szarvas esett zsákmányul, egy a kincstár tulajdonát képező oroszokai erdőben, kettőt pedig *Ehrenheim* Ferenc palotai revierjében, g. *Leitrum* cserkésze ejtett el, és pedig az egyiket nem kevesebb, mint 500 lépés távolságra terítette le. A mester-lövés egy londoni expresse-gegyverből ejtette a jeles vadász. Ára 100 font sterling, vagyis a mi pénzértékünkben 1200 ft. (Jó volna egy millió dbot eladni belőle a hadsereg számára! Szerk.)

(A honvédség köréből.) Az Abauj-Torna és Zemplén vármegyék határain *Pálháza* és *Radvány* környékén tartott honvéd hadosztály-gyakorlatok f. h. 24. évét véget értek. A zárógyakorlatokon *József* főherceg őfenségét *Gräf* tábornoszernagy, főparancsnoksági adlatus, képviselte, melyen több előbbre törekvő ezredes tette le a magasabb fokra képesítő vizsgálatot. A mi zászlóaljunk (10-ik féldandár 3-ik zászlóalja) 24. én a gyakorlat bevégezte után azonnal hazafelé indult. Esti 8 órára ért be fegyverre tűzött lámpáival és esőndes dobpergés mellett a hosszú csapat nem a kiállott fadaralmakkal, de a hazatérés örömréztével külsője. Másnap és harmadnapon volt a leszerelés s a behívott legénységet a négy keret-század kivételével hazaeresztették. 24. én az 5-ik honvédhuszár ezred két százada vonult keresztül városunkon; 25-én pedig a 11-ik és 12-ik féldandárok ungvári, munkácsi, szatmári, szigeti, n.-károlyi és n.-szőlősi zászlóaljaiak legénysége érkezett Ujhelybe, Innen részben aznap, részben meghálva másnap katonai külön-vonattal tértek állomáshelyeikre.

(Az ujhelyi posta- és táviró hivatal) helyiségeül 1891. évtől kezdve a »zárda-utca«-i *Brach Sámuel* féle ház fog szolgálni. Hat évre kötötte meg az igazgatóság nevezett háztulajdonossal a bérszerződést. *Brach* a jelen állapotában alkalmatlan és helyiségeiben elégtelen lakóházát a kiválmaknak megfelelőleg fogja átalakítani és kibővíteni. A közönségre és hivatalokra hátrányos ugyan, hogy az igazgatóság a város középpontján alkalmassabb helyen nem lett megfelelő épületet; de vigasztaljuk magunkat, hogy Ujhely még nem nagy város s a folytonos területi változások miatt közepes cirkalommal meg nem jelölhető.

(Kőbánya-bérlet.) Az ujhelyi *Kopaszkahegy* kőbányáját, mely a város tulajdona, a jövő évtől kezdve *Roos Adolf* ujhelyi vállalkozó bérelte ki hat egymásután következő évre, évi 1020 ft bérösszegért.

(Az önkéntesek) tisztvi vizsgálata Kassán a múlt napokban befejeztetvén, annak eredménye elég szépen mondható, mert 77 önkéntes közül 72 jelentkezett vizsgálatlételre. Ezek közül 21 idő közben visszalépett, 51 sikeresen állta ki a próbát.

(Özletmegnyitás.) *Bározy Béla*, *Szentgyörgyi Vilmos* ujhelyi kereskedésének sok éven át vezető-segédje és könyvelője: fűszer és vegyes árukkal a Rákóczi-utca és a színház-utca összeszőgellési pontján a *Nagy Luiza*-féle házban október hó 1-ével önálló üzletet nyit. A jóra való és igyekező ifjú kereskedőnek a küzdelmes versenyterén ösztíntén kívánunk szerencsét.

(Tonett Cziróka-Hosszmezőn.) *Szentkirályi Albert* cziróka-h.-mezei palotája butorgyárrá alakult. *Munkácsi & C.* cég ütötte fel tanyáját, s havonként 2—3000 db. tonett féle széklet készit a felvidék rengetegeinek kitünő anyagából és szállit a fővárosba. A gyártmányok eddig is szép keresletnek örvendnek; ez időszertint a gyár naponként 50 munkát foglalkoztat, kilátás van azonban az üzlet nagyobb terjedelmű berendezésére. Bizonybizony itt volna az ideje, hogy felvidéki nagybir-tokosaink komolyan foglalkoznának az okszerű gyáriparnak e vidéken való meghonosításával; ezáltal értékesítenék és közforgalomba hoznák a nagy kincseket, melyek mérföldre menő erdőségeikben mint holt tőkék hevernek parlagon, s bizonyára a szegény felvidéki nép se volna kénytelen akkor Amerikába keresni munkát és hazát. De felülről is megérdemelne az ilyszerű nemzeti missió egy kis támogatást.

(Színészet Király-Helmeczen.) Ahol máskor legfeljebb csak a »Rigó« füttyöl (füttyöl, akinek füttyöl), ott ma Thalia papjai és papnői hirdetik az — ígét. Hanem hát nem igen mondhatják azt, amit az Arany bírója, hogy (jobbfelel út): »nekem füttyöl!« (balfelöl út) »nekem füttyöl!« mert bizonybizony a jövedelmet elfüttyöli tőlük a — szél, meg a feneketlen sár. Egyébiránt közönsége sincs olyan Király-Helmeczenek, mely nagy áldozatot fejthetne ki s ha a vidék nem támogatja (ilyen kuruc időben pedig nem igen támogathatja), magában erőtlennek bizonyul. A szintársulat jobb tagjai: *Leö-vei József* igazgató, *Szeremfalvi*, *Liptai* s a nők közt *Váradai Róza*, kinek szép tehetsége osztatlan tetszésben részesül. Eddig »Vasember«, »Felhő Klári« s »Válás után« kerültek színre. Az igazgató jó darabokat ígér s nemcsak a játékrenddel, de a játékokkal is meg van elégedve a közönség. Ha az idő kedvezőbbre fordul, talán a pártfogás is melegebb lesz.

(Rablógyilkosság.) E. Bényén f. hó 22. én éjjel eddig még ismeretlen tettesek özv. *Lefkovitsné* nyakát elvágták s mintegy 700—800 ltnyi készpénzt elrabolták. A rablógyilkosság esete nagy izgatottságban tartja az egész Hegyaljat. Kizártnak látszik a föltevés, hogy a gyilkosok Hegyaljáról valók volnának. Ember- emlékezet óta azon a vidéken nem termett olyan gaz, aki ily véres tett elkövetésére adta volna a fejét, — kivéven az 1859-iki esetet, mikor egy mádi születésű *Palumbi* nevezetű szíjjártó-legény vándortársát a mádi szőlők között pár forintjától rabolta meg és úgy verte agyon, s fel is akasztották. Az o.-lisztkai csendőrség *Balogh* őrmester vezetése alatt még hétfőn hajnalban elindult a tettes nyomozására s f. hó 27-éig, mikor tudósításunk kelt, még nem tért haza.

(Hol vannak a legjobb anyák?) Ismeretes tény, hogy Franciaország népessége rendkívül lassan szaporodik, a mely körülmény most, mikor egész Európában minden állam hadseregének lehető szaporításán fáradozik, kettős súlylyal nehezedik az országra. A kérdés nagyon aktuális Franciaországban s *Bertillon*, a párisi statisztikai hivatal feje, igen érdekes műben foglalkozik vele. Kiszámította, hogy Franciaországban a 15. éven felül levő nőkre évenként csak 68 születés esik, míg a többi európai államokban az arány a következő: Magyarország 132, Németország 114, Ausztria 112, Olaszország 107, Anglia 103, Svájc 85, Svédország 84, Írország 74. A legjobb anyák e szerint, büszkének lehetnek rá, a magyar nők.

(Mi a törzs-asztal?) Arra a kérdésre, mi a törzs-asztal egy »szakértő«-t a választ adta: A törzs-asztal egy bizonyos vendéglőnek szögletében levő bizonyos asztal, melynél bizonyos helyen, bizonyos órában, bizonyos vendégek foglalnak helyet, hogy bizonyos poharakból, bizonyos mennyiségben való bizonyos bornak elfogyasztása a'tt bizonyos témákról beszéljenek és bizonyos órában folkeljenek, mert otthon bizonyos időben bizonyosan várják őket.

A *Budapesti Hírlap*-ot, mely *Csikási József* és *Rákosi Jenő* kiadó-tulajdonosok szerkesztése alatt kilencedik esztendejét éli, Magyarország legkedveltebb és legelterjedtebb lapjává avatta a közönség pártfogása. Páratlannak tetsző elterjedését a hazai olvasó közönség óriási megszapordásán kívül a lap olesósága is teszi. A legszegényebb ember is adhat naponként egy számért négy krajcárt, hogy tájékozást szerezzen a politikai, társadalmi és művészeti események felől. A *Budapesti Hírlap*, mely naponként 28—30,000 példányban forog közkézen, oktató szórakoztat, mialatt hí értesítéssel szolgál a világnak minden nevezetesebb eseményéről. De előmozdította a lap terjedését teljes politikai függetlensége is, mely lehetővé teszi, hogy minden kérdésben a részrehajlatlan tiszta igazság szemponjából ítéljen s egy a pártokat, mint a kormányt szabadon bírálja. A szerkesztőségnek tizenegy belső tagja állítja össze naponként a *Budapesti Hírlap* különböző rovatait s a külmunkatársak díszes csoportja segíti a lapot sokoldalú feladatának sikeres megoldásában. Szakkérdésekben első rangú szakemberek mondják el véleményüket a *Budapesti Hírlap* hasábjain s az eszmék tisztázása végett tért enged a szerkesztőség az óvétől eltérő nézeteknek is. A *Budapesti Hírlap* rendes cikkírói *Kaas Ivor* báró, *Rákosi Jenő* és *Balogh Pál* s a magyar politikai élet kitünőségei közül is többen szólnak e lap révén a közönséghez. A ve-

zértekkel irányezmje a magyar nemzeti politika, a magyar nemzeti állam, s ennek mindent alárendel a „Budapesti Hírlap”, de ezt nem rendeli alá semminek. A tárcarovatban, mely szintén egyik erőssége a lapnak, a belső tárcárokon kívül Herman Ottó és Eötvös Károly is igen sokszor gyönyörködött a „Budapesti Hírlap” közönségét. A helyi rovatok szakavatott kezében vannak s híven tükrözik vissza ezerféle változatban a fővárosi életet. Regénycsarnokában az idén két magyar, két angol és egy orosz regényt közölt a „Budapesti Hírlap” s legújabbban megszerezte jelentékeny áldozatok árán Ohnet Györgynek, a most legnépszerűbb francia regényírónak *Utolsó szerelem* című regényét, melynek közlését szeptember 25-ikén kezdi meg. E regény tele van érdekfeszítő fordulatokkal s méltó társa a kitűnő író korábbi híres alkotásainak, Serge Panine-nak és a Vasgyárosnak. Az idegen lapok közül a „Budapesti Hírlap” közli legelőbb. Különben is minden rovata jeles olvasmányokat, gondosan megírt, magyar zamatú közleményeket kínál, nem pedig léha pletykákat, melyek megmérgezik a kedélyt és üressé teszik a szívet. — Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 ft, félévre 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr., egy óra 1 ft 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszérűbben postautalvánnyal tszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalap utca 16. szám.

A Korona-utczában lévő 700. öi. sz. ház kerttel együtt, előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál a „Zemplén” kiadóhivatala.

A közönség köréből.

— Alak s tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilvános számadás

Az 1889 évi szeptember hó 22-én tartott bál jövedelméről és kiadásáról szerkesztett s nyugtákkal felszerelt számadás az egyház presbiteriumához beadott. Ezen számadás szerint volt bevétel:

Belépti és páholy jegyekből	292 ft — kr.
Felülfizetésekből	174 ft — kr.
Összesen	466 ft — kr.
Kiadás főösszege volt	212 ft 93 kr.
tiszta jövedelem	253 ft 07 kr.

Felülfizettek: Molnár István főispán 10 ft, Molnár Leona 5 ft, Mudrány András 5 ft, Szunyoghy Dezső 3 ft, Csernyiczky Mihály 4 ft, Urbán Ferenc 3 ft, V. Krüszelyi Bálint 2 ft, Kolos Gyuláné 2 ft, Nagy Barna 2 ft, Meczner József 3 ft, Liszy Corali 2 ft, gf. Zichy Jenő 5 ft, Szericzky István 5 ft, Meczner Mór 2 ft, Dókus József 5 ft, Dókus Józsefné 5 ft, Ballagi Géza 3 ft, Meczner Gyula 4 ft, Ambrózy Nándor 2 ft, Kosuth János 1 ft, Hlavathy Elek 2 ft, dr. Ligeti József 2 ft, Korinkó János 5 ft, Bernáth Győző 3 ft, dr. Hornyai Béla 1 ft, Dobokay Kálmán 1 ft, dr. Kun Béla 5 ft, Bernáth Elemér 5 ft, Dókus Ernő 6 ft, Szentimrey Gyula 2 ft, Schön Sándor 5 ft, Szánky Nándor 5 ft, Hammersberg Jenő 3 ft, Konya András 1 ft, Péricsi József 1 ft, Lábos István 1 ft, Vecsey József 2 ft, Meczner Béla 4 ft, Comáromy László 4 ft, Kun Frigyes 5 ft, Schweiger Ignác 10 ft, özv. Boruth Elemérné 2 ft, Nagy Gusztáv 5 ft, N. N. 5 ft, Pataky Miklós 2 ft, Czinner Henrik 5 ft, Molnár Lajos 2 ft, Katona Béla 2 ft, Róth Bernát 3 forint, Dókus Gyula 2 forint. Összesen: 174 forint. Az ebédhez adakoztak: Dókus József 32 üveg szomorodni bort és szőlőt, Kassay Gábor 245 üveg asztali bort, Csizsár Gábor 2 üveg szomorodni bort, Évva Ödön 2 üveg asszu bort és szőlőt, Thuránszky László 2 üveg szom. Horváth István 4 üveg szomorodni, Szánky Nándor 2 üveg asszu bor és szőlő, Karsa Bertalan 1 üveg szomorodni, Szentgyörgyi Vilmos 4 üveg szom., Szentgyörgyi Józsefné 2 üveg szom., Adriányi Gyuláné 3 üveg szom. és szőlő, Kálniczky Károly 2 üveg bor, Szécsényi István 4 üveg bor, Vályi Sámuel szőlő, Boronkay Györgyné szőlő, Fejes István bort és szőlőt.

A nemes adakozók fogadják adományaikért ez uton is hálás köszönetét a rendezőségnek. S. a. Ujhely, 1889. szept. 26.

Dókus Gyula,
rendező-bizottsági elnök.

KÖZGAZDASÁG.

Bizottsági vélemény a Bodrogközi ártéri osztályozás tárgyában.

Szem előtt tartva azt, hogy az anyagi érdekek megvédésére alakult — így különösen az ármentesítés és vízhasznosítás céljából — nagy áldozatok árán létesített társulatoknál első és legfőbb feltétel az: hogy a társulat egyetemére s annak minden egyes tagjára háramló teherviselés, méltányos és igazságos arányban álljon a biztosítható és már elért eredményekkel, van szerencsénk a teherviselés alapjául szolgáló osztályozás kérdésében, érett megfontolás után, elfoglalt álláspontunkat a következőkben kifejtetni.

Tekintettel arra, hogy a bodrogközi tiszaszabályozó társulatnak 1860. évtől érvényes és 1879. évben némileg módosított teherviselési kulcsa ellen egy-két sárospataki és csapi érdekelt által panasz emeltetett, mennyiben az — reájuk nézve sérelmesnek és igazságtalannak állítatván

— annak módosítása kérelmezett, a nm. közmunka és közl. m. kir. minister ur f. évi január 26-án 49012. sz. a. kelt leiratával az osztályozás és kivétési kulcs újbóli megállapítására utasította a társulatot.

Ezen rendelkezés az által lón indokolva, hogy a társulat 1881. évi márczius 21-én tartott közgyűlésének 6. sz. határozatában maga is kijelentette, hogy a mennyiben a csatornázások eredménye által, úgy az egyes községek, mint a társulat keretében levő vidékekre nézve változások állhatnának elő, a csatornázás bevégezte után legkésőbb 3 évvel, az osztályozás és teherviselési kulcs esetleges megváltoztatását beható vizsgálat tárgyává teendő.

F. évi máj. hó 18-án S. a. Ujhelyben megtartott választmányi ülés jkvének 29. pontja szerint megfelelő az előbb idézett nm. ministeri leiratnak, egy hetes bizottságnak feladatává tétetett az, hogy a teher viselésre kötelezett területek állapotának megvizsgálása után az iránt nyilatkozzék, vajjon szükséges-e egy új ártérfejlesztés — osztályozás és új teherviselési kulcsnak elkészítése vagy sem? — s ha szükséges, mily elvek alapján és mi módon létesíttessék az?

A hetes bizottság megbízásában eljárva, jól tudja azt, hogy oly teherviselési állapot és mód, mely ellen a fizetésre kötelezettek közül egyiknek se legyen kifogása, eddig még sehol és senkinek sem sikerült teremteni, s így ilyenek alkotására társulatunk keretében sem számíthatunk.

Ismerve azonban — a Bodrogköz területeinek egy szabályozás megkezdése előtti — mint az árvédelem s belviz levezetés érdekében létesített védművek utáni mai állapotát, szükségesnek látja a bizottság, hogy magához a teherviselési kérdés érdeméhez hozzá szólhasson, a következőkben idézni azon alapelveket, melyeket az érdekeltég 1861-ben a törvényesség minden kellékével, a teherviselés alapjául elfogadott.

Ezen alapelvek a következők:

1-ső pont.

Az ártér területi mennyisége a földadó becselési munkálatok alapján számítatik.

2-ik pont.

Az ártérből kihagyatnak:

a) A községben levő utcák, a határbeli utak, árkok, sánczok, a folyók és állandó erek vízmedrei.

b) A társulatilag összeírt ármeder.

c) A sivatag és teljesen terméketlen homokok; oly tavak, melyek mindenkor vízzel borítva és le nem csapolhatók.

3-ik pont.

Hogy a községek egymás irányában aránylagosan viseljék a szabályozási költségeket, a szerint a mint a szabályozás előtt többet vagy kevesebbet voltak az előtérnek kitéve három (3) fokozatba soroztatnak u. is:

I-or. Az első fokozatot képezik azon községek, melyeknek legtöbb terei és az évek legnagyobbb részében árvíz alatt voltak, legaljasabb fekvéssel bírnak, legtöbb tavai és lápjai vannak um. Karád, két Czigánd, Vajdácaska, Luka, Karsa, Karos, Páczin, két Rozvágy, Ricse, Ardó-Halászsözög, Sáros-Nagy patak, Kis Patak, Petrahó, Olasz, Liszka, Bercezel, Vencselló, Balsa, Kenézlő, Viss, Zalkod és Timár.

II-or. A második fokozatot képezik azon községek, melyek emelkedettebb fekvésük miatt nem voltak annyira kitéve a vízáradásoknak és kevesebb tavai és lápjai vannak u. m.: Leányvár, Agárd, két Tárkány, Dámócz, Lácza és Sárkány-pusztá, Cséke, Bély, Dobra, Perbenyik, Semjén, Örös, N.- és K.-Géres, két Kövesd, Szerdahely, Csap, Záhony és Salamon

III-or. A harmadik fokozatba tartoznak azon községek, melyek a Latorcza és a még szabályozatlan Bodrog partjain terülnek el és az eddig történt szabályozás által még csak részben érintettek u. m.: Alsó, Felső-Bereczki, Szög, Szomotor, Vécs, Kis-Ujlak, Pálköld, Rad, Szinyér, Véke, Szentes, K. Helmeccz, Zétény, Boly, Szolnocska, Lelesz, Polyán, Kaponya, Bacska, Battyán és Ágcsernyő.

4-ik pont.

Minden községben ismét három osztály állítatik ahoz képest, a mint az egyes földdarabok fekvésük és mivelhetőségük fogva használathtak, jelesen:

Az első osztályt képezik a vizállásos lecsapolható helyek, tavak és lápok, kitudván ebből a nádasok területét.

A második osztályba tartoznak a vízjárásos terek, a nádas, legelő, erdő és rétek művelési ágai; ide számítván a részletes kidolgozásnál a szántóföldek azon harmadik osztályát is, melyek aljas vízjárta téreken fekszenek, valamint kitudván ezen osztályból azon legelő téreket, melyeknek dombos és magas fekvésük van.

A harmadik osztályt képezik a vízkörnyezte terek, melyek közlekedési szempontból részesültek a szabályozás javadalmában, általában az ugynevezett homokok és magasabb dombos fekvésű legelők.

5-ik pont.

A községi fokozatok egymásközi árlépcsőzete 10 kr leend olyformán, hogyha az első fokozatu község első osztálya 80 krt fizet, fizetne a második fokozatúé 70 krt és a harmadik 60 krt.

6-ik pont.

A községek egyes földjeinek osztálya közt való különbség pedig 20 kr. leend, úgy, hogyha az első osztály egy 1200 □ öl holdterülete az első fokozatu községben 80 krt fizet, akkor a második osztályé 60 krt, a harmadik osztályé pedig 40 krt fizetend; a második fokozatu községben, ha az első osztály 70 krt fizetne, a második 50 krt s így tovább fizetend.

7-ik pont.

Azon községekben, melyeknek határai egy része a kövesdi, k. helmecczi, szentesi szőlőhegyeken és a vissi és kenézlői magaslatokon terül el, ezek emelkedett térségeire nézve egy negyedik osztály állítatik fel, melynek árlépcsőzete a harmadik osztálynak felét fogja képezni.

8-ik pont.

Ha ezen ártéri kivétel összege kevesebbre nőne, semhogy a megállapított 10 és osztályonkénti 20 krnyi árlépcsőzet helyt foghatna, ekkor ezen árlépcsőzet aránylagosan le fog szállíttatni. A felsorolt 8 pontban előadott elvek alapján elkészült s a reclamatio minden fokán átment ártéri telekkönyvekből, az egyéni birtokivék minden egyes érdekeltre nézve kidolgoztattak s egész az 1880. év végéig ezek alapján történt a teherviselés.

Az 1876. évtől 1879-ig felmerült katasztrófák után, az 1879. évi július 31-én tartott közgyűlés magáéva téve albizottságának javaslatát, határozatilag kimondta, hogy a társulat ártéri telekkönyve, mely eddig az adó egyéni bevállásain alapult, az adókataszterre fectettség s dolgoztassék át. Az illető albizottság meggyőződésén arról, hogy a vidéki csoportok rendszere megfelelő a szabályozás tényleges eredményének és az az emberileg elérhető igazságot teljesen kielégíti, javaslatba hozta, hogy az eddigi bankannuitásokra történt fizetések főösszege, a kiigazított adókataszterben foglalt holdak mennyisége szerint pausalizoztassék és ezekből községenként az egy-egy holdra eső járulék kiszámítatván, az ekként nyert tétel képezné azon átlagos alapkulcsot, mely szerint a kivetendő összegek az adókataszter egyes birtokivi főösszegére évenként, a kivetendő összeg nagyobb vagy kisebb voltához képest, állandóul kirovatnék.

Ugyanis a társulati érdekeltég beható vizsgálat után azt látván, hogy úgy az urbéri, mint a közép és nagyobb nemesi s uradalmi birtokokban is az aljasabb s fentesebb fekvésű területek közt arány községenként majdnem egyforma, egyhangulag azt kívánta, hogy a rea nézve kényelmetlen s nyilvántartásában nehézkes számítású sok osztálykulcs helyett egy községenkénti s holdankénti átlag-kulcs alkalmaztassék.

S így a községi fokozat és osztályzat illetén megtartása mellett létesült a jelenleg érvényben levő hozzájárulási kulcs, a mely szerint az első fokozatban levő — mondjuk pl. Karád községben — a holdankénti átlagos s a mostani terhekkel szemben a hozzájárulási kulcs:

Karádon 1 ft. 66 kr.
Sárospatakon 1 ft. 56 kr.
Bodrog-Olasziban 1 ft. 40 kr.
Kenézlőnél pedig csak — ft. 80 $\frac{1}{2}$ kr,
mert ennek az ártérbe eső határában sok negyedosztályu magaslát van!

E néhány példából látható, hogy amint valamely határban több vagy kevesebb az emelkedett s kisebb fizetésre kötelezett, vagy aljasabb s magasabb fizetésre kötelezett hely, a szerint emelkedett is vagy leszállt a hozzájárulási hányad, a községi fokozaton belül is az egyes község határára nézve, teljes helyesen és igazságosan, a létező körülményekhez képest.

Nem akarja azonban a bizottság tagadni azt, hogyha történetesen egyik vagy másik határban, valamelyik birtokosnak csupa mélyen fekvő birtoka lévén, egyiknek a másikkal szemben bizonyos előnye ne volna, mert az nyilvánvaló, hogy ily esetben a mélyfekvésű területrészt birtokosának némi előnye van, míg a magas fekvésű területrészt birtokosa hátrányt szenved,

De hasonló esetek száma, a bodrogközi tiszaszabályozó társulat egész területén csak elenyészően csekély, hogy úgy mondjuk, nagyon is kivételes lehet! Már pedig ha az osztályozás minden egyes parcellára megtartatnék s a nyilvántartás is minden parcellára nézve külön vezetették, az az ügynek csak komplikáltságot s a társulatnak tulnaggy költségét okozna, anélkül, hogy ezáltal számbavehetően jobb vagy kedvezőbb eredmény elérése biztosíttatnék!

Mindezek előrebocsátása után áttérhetünk a kérdés lényegére, mely abból áll: „szükséges-e az új osztályozás, vagy sem?”

A bizottság érett megfontolás után legjobb meggyőződése szerint új osztályozásnak szükségét nem találja.

Indokai a következők:

1-ör. A létező teherviselési kulcs az egyes artéri községek határainak a szabályozás előtt és annak folyamata alatt nyilvánult helyzete szerint lett megállapítva s így oly tényezők lettek számba véve, melyek ma is a tényeknek megfelelnek, miután a kivetési fokozatok az egyes határoknak vízszin alatti fekvése szerint lőnek megállapítva s így általában a tényleges állapotokkal ma is meg-egyeznek

2-ör. Uj osztályozás által igazságosabb kulcs felállítás helyett, a körülményeink közt nehezen elviselhető tetemes költségeken kívül, csak az volna az eredmény, hogy a társulatunk kebelében létező békés egyetértés s az annyira szükséges összevágó együttműködés mintegy megszibbasztatnék, továbbá bekövetkezne az, hogy az egyes vidékek és befolyások közötti érdekharcz és versengés társulatunknak ugy erkölcsi mint anyagi romlását idézné elő s mentül kevesebb hasznot hozna az egyesekre.

3-ör. A létező teherviselési kulcsot az érdekeltég már megszokta s abba magát ugyszólván beleélte, a mi csattanós bizonyítéka annak, hogy a meglévő osztályozás utunque megközelíti a relatív igazságot, különben egy-két érdekelt, nevezetesen Weinberger Lipót és a nem is közvetlenül érdekelt Fráter Sándor urakon kívül más érdekelték, kik pedig elég számosan vannak is, feljajdulnak volna, a mi pedig, mint ez mindnyájunk előtt ismeretes, eddig nem következett be.

4-er. Az új osztályozás létesítéséhez feltétlenül szükséges volna a területi műszaki ártérfelesztés, mert csak így lehetséges az egyes területeknek egymáshoz való vízszin alatti fekvését parcelláinkat műszaki hitelességgel megállapítani.

Ha pedig így a 171805. kat. holdat tevő terület műszaki ártérfelesztését minden consequenciával és egyéneknél részletezéssel a Bodrog, Tisza, Latorcza s belviz-szinekhez szerkesztve, végrehajtatjuk, a szerzett tapasztalatokból merítve, bátran mondhatjuk, hogy legkisebb számítással 120—150,000 frtnyi s ehez számítva a tulajdonképeni osztályozás technikai keresztülvitelét, még 20—30000 frtnyi, összesen 140—180000 frtnyi kiadással állanánk szemben; már pedig társulatunk, mely utolsó pénzkészleteivel kénytelen szükségleteinek fedezéséről gondoskodni, mely szabályozási műveleteinek befejezéséhez 500—600000 frtnyi kiadásra bir kilátással, nem bocsátkozhatik egy oly művetel keresztülvitelébe, mely végeredményeiben illusorius és egyesek iránt a legnagyobb igazságtalanságot szülheti, általánosságban pedig a jelenlegi kivetési kulcsot alig változtathatná meg.

5-ör. Legjobb meggyőződésünk szerint még azokra nézve is, kik az új osztályozásból valami hasznot remélnek, vagy remélhetnének, a műszaki ártérfelesztés költsége által ettől bizonyára elmaradnának, mert az elérni remélt haszon nem állana arányban azon költséggel, mely e czimen terhelésüket eredményezné.

6-ör. Tekintve a törvényes szempontot, társulatunk szabadon határoz a felett, akar-e új osztályozást vagy sem.

Önrendelkezési joga még eddig nincs megvonva s így, habár az 1881. évi márczius hó 21-én tartott közgyűlésben kimondotta azt, hogy a csatornázási rendszer befejezése után három év alatt egy részrehajlatlan bizottság fogja a társulat kivetési aránykulcsát újból megvizsgálni és a tényleges eredményekhez hasonlítva a *netán szükséges* arányosítás iránt javaslatot készíteni. Ez nem akadály arra nézve, miszerint ma a helyzetnek helyesebb megítélése és a körülmények szabatosabb számba vétele után újabb közgyűlésen ki ne mondhasza azt, hogy új osztályozást nem létesít. Erre törvényes joga és erkölcsi felelőssége mindig meg van.

7-er. Végre pedig tekintsük azt, hogy a szabályozási műveletek fokozatos előrehaladása mellett igazolva lett ama feltevés, hogy a védművek (töltések, tiltók, csatornák) a társulat keretében lévő minden résznek hasznára váltak s hogy az eddigi szabályozási műveletek által legtöbbet, mondjuk az oroszánrész az *első* fokozatba osztott községek, jóval kevesebbet a *második* fokozatba tartozók s aránylag legkevesebbet a *harmadik* fokozatba soroltak nyertek, ami az 1799-iki térkép beható megsejtelése és a mai állapotnak a szabályozás előtti állapottal való összehasonlítása után is világosan kitűnik; s a mennyiben ezen osztályozás a jelenlegi teherviselési kulcsban a tényeknek megfelelő kifejezést nyer, ajánljuk indokaink figyelembe vételét s annak kimondását, hogy a jelenlegi teherviselési kulcs érintetlenül megmaradjon.

Midőn így fenttartatni ajánljuk a jelenleg fennálló osztályozáson alapuló teherviselési kulcsot, megakarunk felelni ama kérdésre is, vajjon az általunk, legjobb meggyőződésünk szerint méltányos és igazságosnak jelzett ezen kivetési kulcs ellen zúgolódóknak van-e okuk panaszra vagy sem? Nézetünk szerint nincs és pedig azon okból, mert az érdekeltég tagjai közül azok, a kik minden áron új osztályozást s teherviselési kulcsot sürgetnek, úgy látszik azon feltevésből indulnak

ki, hogy azon birtokosok, a kiknek a természetadta szerencsésebb fekvésüknél fogva az árvízveszélyek ellenében biztosabb helyzetük van s jobb minőségű területeik vannak, fizethetnek többet, vagy legalább is holdankint annyit, mint azok, akiknek a víz általi elönthetés tekintetében a természetből szerencsétlenebb hely jutott.

De ezen feltevés mellett:
1-ör. Feledni látszanak, hogy ezen területek már a szabályozás megkezdése előtt művelhetők s gazdai használat alatt állók voltak s hogy ezen minőségüket nem a szabályozás eredményezte, ha elő is segítette; feledni látszanak, hogy e területek sokkal magasabb földadóval vannak megterhelve, mint az ő, földadót alig fizető 15 évi adómentességet élvező s a földadó kataszter készítésénél épen rosszabb fekvésüknél fogva alacsonyabb osztályba sorozott területeik.

2-ör. Feledni látszanak, hogy a vízszabályozások a jobb jövő reményében eszközölt létesítmények, melyeknél a költségezés előbb kezdődik, mint az azoktól remélt haszon élvezete bekövetkezik; hogy legtöbbet azoknak kell fizetni, a kik a műveletből legtöbbet kívánnak és remélnék nyerni még azon esetben is, ha a várt kedvező eredmény elmaradna.

3-szor. Feledni látszanak, hogy minden vízszabályozás és így társulatunk védművei is azoknak használnak legtöbbet, kik azelőtt folytonos árvízveszélynek vagy legalább is örökös elöntésnek kitett területekkel, tavak és lápokkal bírtak; kik e szerint jóformán semmiből nyertek valamit s ma már használható területek felett rendelkeznek; feledni látszanak, hogy míg a közép, felső s Latorcza-melléki Bodrogközön már a szabályozás megkezdése előtt egy-egy bérbeadott birtoktest összterjedékének minden holdjáért, állott legyen az szántó-, legelő-, tó- vagy nádas részekből, számos bérszerződésnek s élő egyének tanúsága szerint, nagy átlagban 5 frt évi bér fizetett, s e birtokokért ma, a szabályozás nagy előrehaladása mellett sem lehet átlagosan 6 forintnál több holdankénti bért elérni, — addig az I-ső csoportba tartozó alsó-bodrogközi községek határain nagy egészben a birtokok holdjáért termő s terméketlenek együtt véve a multban 50 kr., legfeljebb 1 frtnyi bér fizetett, míg ma ugyanazon területek holdjáért, ha csupán legelőnek adatik is ki, 5 frtnyi holdankénti átlagos bér könnyen kapható; miből világossá lesz az is, hogy míg a közép- és felső-Bodrogközön a szabályozás által eredményezett s pénzben nyilvánuló érték emelkedés 20%-ot tesz, addig az alsó- és leginkább első fokozat alatti községek területeinél 400 egész 900% értékemelkedés mutatkozik.

4-szer. Feledni látszanak, hogy míg az egyes határokról rendelkezésre álló tagosítás előtti s utáni térképek s telekkönyvek tanúsága szerint az első csoportba tartozó községek határaiból az összterületnek csak 10—20 százaléká volt szorosabb gazdai értelemben használható s 80 százaléka volt használhatatlan, — addig a II-ik és III-ik csoportba tartozó határoknak 20, legfeljebb 30 százaléká volt csak feltételesen használható s részben használhatatlan s így feltéve, hogy fent és lent az összterületnek 10%-ja még ma is terméketlen, míg az első csoportba tartozók egy hold föld szabályozási költségeibe 30 éven át máig átlag mintegy 24 frtot fizettek s azért 70%-nyi területi szaporodást nyertek, — addig a II-ik csoportba tartozók egy holdért 18 forintot fizettek, és legfeljebb 20% területi szaporodást nyerhettek, a III-ik csoportbeliek pedig 10 frtot fizettek s 10—15% területi szaporodásban részesülhettek s emellett némi vízi calamitásoktól sem menekültek.

5-ször. Feledni látszanak azt is, hogy az adóterítványokból a társulati pénztárba folyó összegek tulajdonképen s jogilag azokat oly mértékben illetik, a kik és a milyen arányban a földadót tényleg fizetik. Már pedig ezen összegekből fedeztetnek 1882. év óta a fentartási költségek, melyek holdankint és évenként mintegy 25 krra ruznak. Feledni látszanak, hogy ugyanezen összegek szolgáltattak arra, hogy az 1884., 1885., 1886. és 1887. években a társulati érdekeltégnek s különösen az első (I) csoportbelieknek nem a fizetett adó, de az artéri költségek arányában földadójuk mennyiségét tetemesen felülmúló nagy összegek nyújtattak annuitási hátrélékai törlesztésére, s végre feledni látszanak, hogy megint az előbbiek szerint befolyó összegekből hasonló s rájuk nézve mindenestre legkedvezőbb arányban törlesztettek és törlesztetnek ma is az 1863. és 1866-ik évi inséges kölcsönök 150,000 frt körüli tartozása.

Mindezekből világosan kitűnik, hogy panaszra s a fenálló osztályozás és kivetési kulcs megváltoztatására elfogadható ok nézetünk szerint nem létezik s nem is létezhetik már azért sem, mert az összerdekeltég, s különösen azon rész, mely az öntudatosan hozott áldozatok tekintetében legsúlyosabban van érdekelve, igen jól tudja mindeme dolgokat, melyeket a panaszlók és céltalan reformok után törekvők által mint elfelejtettek, szívesen figyelmen kívül hagyatnak.

Feltéve a társulat jól felfogott érdekéből pehorreskált azon esetet, hogy az érdekeltég többsége magasabb érdekeinek szem előtt tévesz-

tésével rövid látásból keletkezhető kicsinyes indokok által vezéreltetve még is új osztályozást kívánna, bár kijelentjük, hogy ezek keresztülvitelét ez idő szerint sem szükségesnek, sem igazságosnak sem méltányosnak nem találjuk, mert előbbiekben a fenálló osztályozás mellett állást foglalva, legjobb meggyőződésünket fejeztük ki:

Kötelességünk kijelenteni, hogy a létező tiszai törvények és rendeletek az új osztályozás eljárását körvonalozzák, mely szerint az megkezdhető és foganatosítható; kötelességünk azonban még arra is felhívni a tisztelt érdekeltég figyelmét, hogy az új osztályozás megkezdése technikai nehézségekre ütközik, a mennyiben a Csapi ártérfelesztés még folyamatban van, a Latorczai kérdés megoldása a ministerium által függőben tartatik és a vissi armedi terület, Pallagcsató egy részének kibocsátása, valamint Zalkod község artérbe vonására vonatkozólag előmunkálatok lesznek foganatosítandók.

Arra pedig, hogy az új osztályozás imperatíve reánk erőszakoltassék, forumot nem ösmernünk, mert véleményünk szerint az érdekeltég önrendelkezési joga e tekintetben teljesen független s így önhatározásunk lehet egyedül irányító.

Grf. Malláth József,
küldöttségi elnök.

Meczner Gyula,
kik. biz. tag.

Ulrich Vilmos. Geőze Miklós.
Meczner Béla.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Hirdetések.

7403/89.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyi ministerium 12938/89. számú magas rendeletével a honnapi kir. járásbírószék fogházának kijáratát kegyesen engedélyezni méltóztatván, a helyreállítási költséget 1495 ft 21 krban lettek előirányozva.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából 1889. évi október hó 7-ik napjának d. e. 10 órájára a s. a.-ujhelyi kir. ügyészség helyiségeiben tartandó versenytárgyalás hirdettetik, mely alkalomból a versenyezni óhajtok következőkre figyelmeztetnek:

1. A leteendő bánatpénz 150 ft.

2. Az államérnöki hivatal által készített építési terv műszaki leírás költségvetés és árelemzés a hivatalos órák alatt a kir. ügyészségnél megtekinthetők.

S. a. Ujhely, 1889. szept. 21.

A kir. ügyész megbízásából:

Biringer,

kir. alügyész.

667.

89. vgh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s. a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 8480/88. számú végzésével Weinberger Hugó s. a.-ujhelyi lakos felperes részére Leiserovics József ladmóczy lakos alperes ellen 1000 ft s jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás folytán nevezett alperestől Ladmóczon 1889. évi aug. hó 13-án lefoglalt s 1572 ftra becsült ingóságokra a s. a.-ujhelyi kir. járásbírószék 5206/89. sz. kiküldött végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszínen, vagyis Ladmóczon alperes lakásán és a Zsíró erdőn leendő megtartására határidőül 1889. évi október hó 8-ik napjának délutáni 2 órája tűzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt gazdasági eszközök, ölfák, juhok, életneműek s egyéb különféle ingóságok az 1881. 50. t. c. 107. és 108. §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulirt végrehajtónál, az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében, a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt S. a.-Ujhely, 1889. évi szept. hó 19. napján.

Pál Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A sárospataki népbank tulajdonát képező b-olaszi Magos-hegyi (Oláh-féle) szőlőbirtoknak idei függő termése a folyó évi október 8 ik napján délután 4 órakor Sárospatakon az intézet hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverés útján el fog adatni. Árverelni szándékozók árverési bánatpénzü 500 frtot tartoznak letenni

Sárospatak, 1889. szeptember 26.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint a kiadásunkban megjelenő

„ZEMPLÉN NAPTÁR”

a jövő 1890-ik évben **hetedik** évfolyamát éri el.

Ezen naptár **hirdetésekkel** jelenvén meg, fölkérjük mindazokat, kik abban hirdetni óhajtanak, hogy annak kéziratát hozzánk **október hó 10-éig** annyiival is inkább beküldeni el ne mulasszák, mivel naptárunk **október hó végével már megjelenik.**

Hirdetési díjak, daczára a nagy kelendőségnek, a régiek, és pedig:

Egy oldal 13 cm. széles és 22 cm. magas 8 frt.
Fél „ „ „ „ 10 1/2 „ „ 4 „
Negyedold. „ „ „ „ 5 1/3 „ „ 3 „

A „Zemplén” könnynyomdája és kiadóhivatala.

Mintapédányval szívesen szolgálunk.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosulylyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva az összes világiállításokon az első díjat nyert legkínálóbb mérlegek.

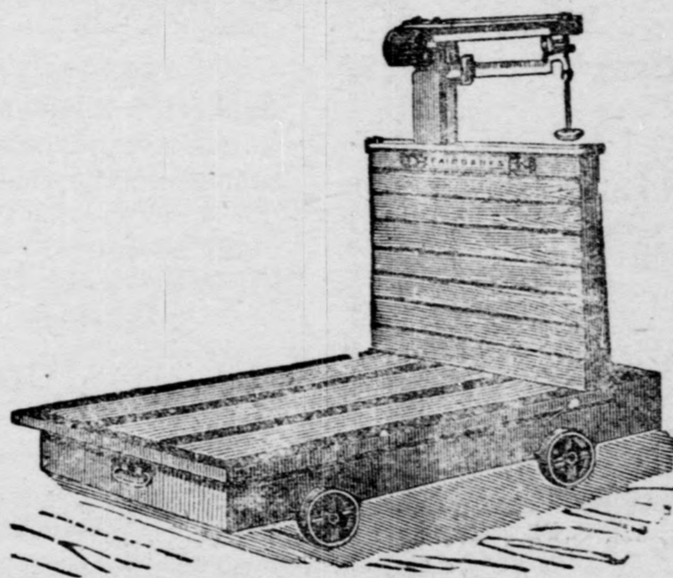
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérlegek áruinál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutára való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szekér- és szákmérlegeink, valamint marha-mérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czlm: Osztr.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépjárára John Blook vezérigazgató

Budapest, Andrassy-ut 12.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a közönségi iroda. Gyár: Újpest. — K.-Megyer

Tk. 1010. sz. 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tolcsvai takarékpénztár végrehajtónak öz. Somogy. Mihályné szül. Lessovics Mária s társai végrehajtást szenvedők elleni 230 frt tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tolcsvai 87. sz. tjkvben foglalt 1) 186. 187. hr. számú ház, udvar és kert egészben 400 frt, 2) 1072/b hr. sz. kert a Rányon egészben 36 frt, 3) 2522—2523. hr. sz. szőlő, kútpatka egészben 544 frtban az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb jelölt ingatlanok az 1889. évi október hó 2-ik napján délelőtti 9 órakor Tolcsva város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 forintot, 3 forint 60 krajczárt és 54 forint 40 krajczárt készpénzben vagy az 1881-ik LX-ik törvénycikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. évi május hó 27-ik napján.

Kálmán Lajos, kir. aljbíró.

Tk. 1348/1889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tarczai városa végrehajtónak Baranyi József mint Fehér János kkoru örökösei gyámja végrehajtást szenvedők elleni 9 frt 45 kr. és 51 frt 85 kr. tökékövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a tarczai 446. sz. tjkvben 1898. hr. sz. a. foglalt ingatlan egészben 146 frtban, a tarczai 1205. sz. tjkvben 529. hr. sz. a. foglalt ház egészben 160 frtban az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb jelölt ingatlanok az 1889. évi október hó 18-ik napján d. e. 9 órakor Tarczai város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 14 forint 60 krajczárt és 16 forintot készpénzben, vagy az 1881-ik LX-ik törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint tkkvi hatóságnál, 1889. évi május hó 31-ik napján.

Kálmán Lajos, kir. aljbíró.

Tk. 2258. sz. 1889.

Árverési hirdetmény.

A szerencsi kir. járásbíró mint tkkvi hatóság részéről köztudomásra hozatik, miszerint a kir. kincstár végrehajtónak Dancs Zsuzsanna sz. Molnár, Kis Borbála, Rác Borbála és Ester végrehajtást szenvedők elleni 36 frt 41 kr. töké és jár. erejéig terjedő követelés behajtása iránti ügyében a területén fekvő, a szerencsi 311. számú tjkvben Dancs Zsuzsanna sz. Molnár, Kis Borbála, Rác Borbála és Ester tulajdonánál felvett 621. hr. sz. szántóföld 321 frtban, az 1628. hr. sz. szántóföld 274 frt, az 1967. hr. sz. szántóföld 166 frt, az 1329. hr. sz. szőlő 112 frt kikiáltási árban, szükség esetén fokozatos lejjebb szállítással alább is, 10% bánatpénz vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírok előleges letétele és három részletben, és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 15, a másodikat 30 és a harmadikat 45 nap alatt 6% kamatokkal fizetés kötelezettségével 1889. évi október hó 15-ik napján d. e. 9 órakor ezen bíróság hivatalos helyiségében el fognak adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban ezen kir. tkkvi hatóságnál és Szerencs községi házánál tekinthetők meg. Kelt a kir. járásbíró mint tkkvi hatóságnál Szerencsen, 1889. évi augusztus 3-án.

Előadó bíró helyett:

Kiss György, kir. aljbíró.

Tk. 1612/1889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-mihályi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kincstár végrehajtónak Bajusz Anna végrehajtást szenvedő elleni 37 frt 92 1/2 kr. tökékövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a n.-mihályi kir. járásbíró) területén lévő Szalók községe és határában fekvő, a szaloki 50. sz. tjkvben A I. 1—17. sor., 73, 151, 226, 276, 361, 424, 504, 543, 606, 663, 722, 792, 851, 941, 973, 1037. és 1101. hr. sz. alatt felvett ingatlanokból 1/4 részben Bajusz Anna tulajdonánál jegyzett jutaléka az árverést 357 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi október hó 15-ik napján d. e. 10 órakor Szalók községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság becsárának 10%-át, vagyis 56 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbíró mint tkkvi hatóságnál 1889. évi július hó 12-én.

Kapy, kir. aljbíró.

A „Magyar király” szálloda, étterem és kávéház, **Sárospatakon**, 1890. év január hó 1-től bérbe adó. — Teljesen új berendezés átadó. Bővebb felvilágosítást nyújt **Wohl László**, Sárospatakon.

2-3

656/1889. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróknak 4749/89. számú végzésével Nemes Ferencz mint a sárospataki népbank mint szövetség igazgató elnöke felperes részére Nyiri Józsefné szül. Farkas Klára s.-pataki lakos alperes ellen 622 frt 71 kr. s jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás folytán nevezett alperestől a s.-pataki alsó határában 1889. évi július hó 25-én lefoglalt s 660 frtba becsült ingóságokra a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróknak 4796/89. számú kiküldött végzése folytán az árverés elrendelvével, annak a helyszínén, vagyis Sárospatakon és annak alsó határ Dorkó tanyáján leendő megtartására határidőül 1889-ik évi október hó 1-5 napjának délelőtti 10 órája S.-Patakra alperes lakására, délutáni 2 órája pedig az alsó határ Dorkó tanyájára tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt életneműek, lovak s egyéb különféle ingóságok az 1881. 50. törvénycikk 107. és 108. §§-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Felhívotnak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírott végrehajtónál az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1889. évi szept. hó 12-ik napján.

Pál Lajos, kir. bir. végrehajtó.

TK. 1613. szám

1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-mihályi kir. járásbíró mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Petró János és Mihály végrehajtást szenvedők elleni 8 frt 6 kr. tökékövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a n.-mihályi kir. járásbíró) területén lévő Butka községében fekvő a butkai 142. sz. tjkvben A I. 1. sor. 49. hrsz. továbbá a butkai 49. sz. tjkvben A I. 2—15. sor. 240. 295. 353. 410. 518. 579. 635. 693. 706. 793. 900. 961. 998. és 1031. hrszámok alatt felvett ingatlanokból Petró János és Mihály tulajdonánál jegyzett jutaléka az árverést 40 ft. illetve 595 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi október hó 15-ik napján d. u. 2 órakor Butka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 4 illetve 60 ftot készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis. rend. 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. évi július hó 18-án.

Kapy, kir. aljbíró.

A sárospataki főiskola királyhegyi szőlőjének függő termése október hó 6-án d. u. 4 órakor a pénztári hivatal helyiségében nyilvános árverésen el fog adatni. Megkeresésre addig is bővebb felvilágosítást ad Sárospatakon

a főiskola gazdasági választmányának elnöke.

Tk. 2291/89. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság részéről köztudomásra hozatik, miszerint kir. kincstárnak Varga Istvánné ellen 125 ft 49 1/2 kr. töké és jár. erejéig terjedő követelés behajtása iránti ügyében a területén fekvő, a megyeszéki 362. sz. tjkvben Varga Istvánné sz. Gecsó Erzsébet tulajdonánál felvett 372/a hrszámú-lakház 80 ft, — a 836. hrszámú szántóföld 66 ft, — a 938. hrszámú szántóföld 127 ft, — az 1282. hrszámú szántóföld 185 ft, — az 1885. hrszámú szántóföld 8 ft, — a 2883. hrszámú szántóföld 116 ft s végül a 2390. hrsz. szőlő 160 ft kikiáltási árban, szükség esetén fokozatos lejjebb szállítással alább is 10% bánatpénz vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírok előleges letétele és három részletben az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikat 60 és a harmadikat 90 nap 6% kamatokkal fizetés kötelezettsége mellett az 1889. évi október hó 12-ik napján d. e. 9 órakor Megyaszó község házánál elfognak adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban ezen királyi telekkönyvi hatóságnál és Megyaszó községi házánál tekinthetők meg.

Kelt a kir. járásbíróknál mint telekkönyvi hatóságnál Szerencsen, 1889. aug. 2.

Előadó bíró helyett: Kiss György, kir. aljbíró.

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.

Keil Alajos-féle 9-10

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur) Bécsből

legkitünőbb mázó-ló-szer puha padló számára. 1 nagypalack ára ft 1.35 kr.— 1 kis palack ára 68 kr

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

Zacherl

A legkitünőbb szer 15-15

MINDEN ROVAR ELLEN

Meglepő erejével annyira hat és oly gyorsan s biztosan irtja ki a kártékony rovarokat, hogy azoknak **többé semmi nyomuk nem marad.**

Különösen figyelembe veendő:
hogy szabadon lezárt papírban
kimért por sohasem

„Zacherl-különlegesség.”

Csak eredeti üveg s valódi minőségben és legolcsóbban kapható
S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Sáros-patakon: Pavletits Györgynél,
Zlinszky József, Kincsesy Péter, Rei-Tokajon Reiner D. gyógytárában.
chard testv., Reichard Gyula, Behyna Nagy-Mihályban: Marmorstein Simon
testvérek és Cs. Buday Ákosnál. és Glück Mórnaál.
Homonnán: Pápay Pál és Szekerek Amb. Szerencsén: Rochlitz Rezsónál.
rusnál. Tarczalon: Lazary Gyulánál.

Fő-raktár:
J. ZACHERL, Wien I. Goldschmiedgasse 2.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét a hirneves valódi

krakkói cserépkályhákra

felhívni és azokat újból ajánlani; kiemelni továbbá azt, hogy ezen ismert kályhák elterjedése legvilágosabban tanuskodik az anyag jóságáról, szakértelmű felállításról; mert dacára annak, hogy ezen kályhák többi években több oldalról utánoztatnak, mégsem ért fel eddigelé azoknak egyike sem azon előnyökre, melyeket ezen fűtők célirányos szerkezet, tartósság, tűzanyag megtakarítás, diszes és izletes kivitel által méltán kiérdemeltek.

Becsés megrendelését kérem t. cz. **Reichard M. és fia** vagy **Behyna testvér** urakhoz S.-a. Ujhelyt, vagy **hozzám** beküldeni.

Linkesch Samu özv.
vasüzlet Eperjesen.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Christoph Ferenc

9-10 padló-fénymáza

szagtalan, gyorsan szárad és kitartós.

gyakorlati tulajdonságainál és használatának egyszerűségénél fogva különösen alkalmas a padló **önfényesítésére.** Szobák két óra után ismét használhatók. Készletben van mindenféle színben, (mely fed mint az olajfesték) és szín nélkül (csakis fényt kölcsönöz a padlóknak) 10 mtr. = 1 kilo 1 frt 50 kr. — 4¹/₂ kilo 6 frt 75 kr. Portó 30 kr.

Színes minták és használati utasítások a raktárakban kaphatók.

Christoph Ferenc Berlin és Prág.
Feltalálója és egyedüli gyárosa a valódi padló fénymáznak.
Raktár S.-a.-Ujhelyben **Maláresik György** fűszerkereskedésében.

Eladó.

Dienes István kis-azari gazdaságában 260 db teljesen felhizott ürü eladó. Értekezhetni tulajdonosnál pósta, Gálszécs, vasuti állomás Tőke-Terebes.

71. szhoz. **A bodrogközi Tiszaszab. társulat elnökétől.**

Meghívás.

A társulati elnök s az igazgató-választmány három (3) éves mandatumára lejárván, a f. évi október hó 4-ére kitűzött közgyűlés **f. évi október 10-ére d. e. 9 órára áttétetik** s ez okból a közgyűlés tanácskozási tárgyául az új társulati elnök s igazgatóválasztmány megválasztása is kitűzetik.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1889. szept. 26.

Mailáth,
társulati elnök.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS a BUDAPESTI UJSÁG

című 48-as és függetlenségi párti közlönyre.

A Budapesti Ujság f. é. október elsejétől kezdve **Hentaller Lajos** országgyűlési képviselő szerkesztése mellett jelenik meg. Az ország függetlenségi és 48-as párti polgárainak régi óhaját teljesítjük akkor, midőn oly napilapot adunk ki, mely első és főczélul tüzi maga elé: **Hazánk állami önállóságának és függetlenségének alkotmányos eszközökkel leendő visszaszerzését.** A függetlenségi polgárságnak szüksége van oly közlönyre, mely egész nyíltan, leleplezetlenül kimondja az igazságot minden irányban és amely ráutal azokra az akadályokra, melyek állami függetlenségünk útjában állanak. Ezen törekvésünkben biztosra van számunkra az országos 48-as és függetlenségi párt erkölcsi támogatása. A lap jelszava: **Küzdeni Magyarország függetlenségeért!** E küzdelemben minden mellékes tekintet nélkül tisztán a 48-as és függetlenségi párt programját fogjuk szem előtt tartani, nem engedvén abból egy hajszálnyit sem, és nem hagyva belecsempészteni a legkisebb megalkuvást sem. Tudjuk, hogy ügyünk igazságos, ép azért nem riadunk vissza semmi áldozattól. Munkatársakul a következő kitünőségeket nyertük meg; és pedig politikai cikkek írására: **Ábrányi Emil, dr. Barabás Béla, Bartók Lajos, dr. Blum János, Boda Vilmos, Bornemisza István, Czizer Ákos, Deil Jenő, Dobay Antal, Enyedi Lukács, Eötvös Károly, dr. Farkas Balázs, Gosztonyi Sándor, Gulácsy Gyula, Hedry Bódog, Hermann Ottó, Horváth Ádám, dr. Hojtsy Pál, Juszt Gyula, Illyés Bálint, Kapocsy Jenő, gróf Károlyi Gábor, Kiss Albert, Komjáthy Béla, dr. Kossa Jenő, dr. Kovács Pál, Kun Béla, Kun Pál, Kun Miklós, Kürthy Sándor, Lits Gyula, Lukács Gyula, Madarász Imre, Madarász Jenő, Madarász József, Meszlényi Lajos (apróságokat fog írni „A nem igen tisztelt Ház-ból”); Mezey Ernő, Mikecz János, Mocsári Lajos (közjogi kérdésekben); Orbán Balázs, Papp Elek, Petrich Ferencz, Polónyi Géza, dr. Prayer Hugó, Pázmándy Dénes (képviselőházi karcolatok: „Aprópénz” rovat alatt); Reviczky Károly, Simonay János, Szabó László, Szadowszky József, Szederkényi Nándor, Timkó József, Törs Kálmán, Tóth Ernő, Thaly Kálmán (katonai szakkérdésekben); Ugron Gábor, Uray Imre és Vécsey Endre urakat. Szépirodalmi közleményeket a következő kiváló írók tollából adunk: **Ábrányi Emil, Acsády Ignác, Erdélyi Gyula, Fekete József, Gabányi Árpád, Hevessy József, Kada Elek, Kiss József, Kisfaludy Atala, Németh Ignác, Pósa Lajos, Inczédy László, dr. Rátkay László, Szabó Endre, Szabóné Noga Janka, Szana Tamás, Szávay Gyula, Szathmáry Mór, Teleky Sándor ezredes, Tóth József (nagy-kőrösi), dr. Várady Antal és Várkonyi Dezső.****

Politikai programunkat fentebb már röviden jeleztük. Jelszavunk: **Keresetlen igazmondás,** melyet azonban nem fogunk összetéveszteni a minden áron való kötözködéssel, személyes támadásokkal. Társadalmi, fővárosi, vidéki, és hírvivatainkban mindenek felett az érdekesség, megbízhatóság és jól értesültség szempontjaira fogunk ügyelni. Közgazdasági rovatunk az egyes eseményeket nagyon természetes, hogy színtoly értelemben fogja elbírálni, mint azok programunk sarkalatos pontjához, a hazánk függetlenségéhez való törekvésekhez viszonylanak. Kereskedelmi érdekeinket megvédjük a külfölddel szemben és mindent elfogunk követni, hogy a kereskedelem megmagyarosodjék. Adunk naponként eredeti vagy fordított tárcákat, eredeti regényeket s gazdag, változatos napi rovatokat. Hogy lapunk a hazai sajtóval minden téren kiállja a versenyt, gondoskodtunk arról, miszerint ne csak Magyarország minden számat tevő községében legyen oly levelezőnk, ki lapunkat a közérdekű eseményekről haladéktalanul értesíti, hanem összeköttetésbe léptünk a külföldi oly előkelő hírlapíróival is, kiktől első kézből fogjuk megkapni a hazánkat érdeklő fontos politikai híreket. **Párisban: ALPHONS BERNHARDT, Londonban: MILLNER-KILLIK, Szentpéterváron: BELOZERSZKIJ SZERGEJ, Berlinben: EDMUND MÜLLER, Belgrádban: PANTA JOVICH** urak lesznek lapunknak levelezői. A becsületet igyekvő önérteténél hisszük, hogy lapunk a hazai sajtóban tisztességes helyet fog magának kivívni, s rövid idő alatt megnyeri a közönség bizalmát és támogatását.

Előfizetési feltételek: Vidéken: egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt. Egyes szám ára vidéken 4 kr. Kapható vidéken minden lapárúsítónál.

A Budapesti Ujság kiadóhivatala
IV., rostély-utca (Károlykaszárnya-épület.)

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a „Népkert” helyiségét a nyári évad bevégeztével bezártam és

vendéglőmet

a Bettelheim Márton-féle helyiségben rendeztem be, hol is a legjobb ételek és italok mindég friss minőségben kaphatók.

Teljes ellátást (abonnoma) a legjutányosabb áron adok.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel
Baumgartner Pál
vendéglős, csapos.

2-2